

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 129. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Vasárnap, 1928 június hó 10.

A TÁBORNOK ÚR

Temesváron újra zászlót bontott. Parádés felvonulást rendezett a hiveivel, a nacionalisták pedig diszverekedést rendeztek a tiszteletére. Egyébként volt ott minden, ami mulattathatja a kisigényű publikumot: csinnadratta, zsákfutás, lepényevés, karikábadobás, céllövés, hasbeszélés, lörh'nta, műpofozás satöbbi. Csak éppen komoly, nagyarányú, jövőt alakító, nagystilű, bizalmat, hitet és megnyugvást keltő program nem.

Averescu és vezérkara előszeretettel hivatkozott a tábornok harci dicsőségére és katonai erényeire s állította szembe ezeket Bratianuék és Maninék polgári gyarlóságaival. Ez a szembeállítás éppen nem volt szerencsés. A tábornok ur hadi érdemeit és vitézi mivoltát senki sem vitatja el, sőt mindenki, még politikai ellenfelei is, tisztelettel méltatják. De más a generális és más a miniszterelnök, más a katoná és más a polgár, más a hadi stratégia, taktika és más a kormányzás művésze és mestersége. Katalin cárnő egy kiváló énekest hivatott az udvarába, hogy az estélyén szerepeljen. A művész nagy honoráriumot kért, mire a császárnő szemrehányóan mondta: Hiszen a tábornokaim sem kapnak ekkora fizetést! — Akkor énekeltesen Feléged a tábornokaival volt a válasz.

Averescu ur nem tud énekelni a politikában. Legalább is hamisan énekel. Minduntalan gicszert csinál. És az impresszárió! És a rettenetes klakk, a felfogadott és jól fizetett műtapsoncok, akik a tábornok ur gyatra énekét, mint a római kegyencnek egykor Neróét, isteni művészetnek, a halhatatlanság glóriájának nevezik.

Kétszer volt miniszterelnök Averescu tábornok és kétszer nem tudott semmi nagyot, maradandót teremteni. Esztendőik omlottak el a kezei alatt anélkül, hogy azt a nagyszerű hagyatékot, amit a világháborúból örökölt az ország, okosan, hasznosan kezelte, gazdagította volna. Mintha háborút veszített és megcsontított ország lett volna Románia, olyan szegényes, gyászos, nyomorúságos volt a közigazgatása, a közigazdasága, a közéleti állapota. A korrupció ellenben hihetetlen méreteket öltött, s nem tudjuk, hogy vagyonszerzés dolgában a liberálisokkal folytatott véres versenyben, melyik ért el nagyobb eredményt. S talán a közszabadság volt kedvezőbb sorában a tábornok ur kettős uralma idején? Cenzúra, ostromállapot, újságok elkobozása, rekvirálás, kisajátítás, csendőrvirtus, letartóztatás szorosan odatarthatnak ehhez a több esztendőes kormányzáshoz.

És annak a történelmi pillanatnak a büns elmulasztása, hogy a második Averescukormány az egyenlő állampolgárokká emelendő nemzeti kisebbségek útján emelje fel az ország erkölcsi, gazdasági és kulturális színvonalát és teremtsen meg a közélet harmóniáját? Az a döbbenetes cinizmus, amivel a vállalt kötelezettséget megtagadták, a kötött paktumot rongyokra szakították, az adott szót megszegték, a kormányra segítő támogatásért hazug, be nem váltott ígéretekkel és keserű megpróbáltatásokkal fizettek?

A néppártnak nincs joga rá, hogy az ország vezetését a maga számára követelje. Ezt a csatát a tábornok elvesztette. S ha államcsínyt emleget, amely kezéből kiragadta a hatalmat, méltán lehet kérdezni: miért engedted? miért voltál olyan ügyetlen? miért volt ez lehetséges? Csak azért, mert a tábornok ur nem tud énekelni.

Madgearu jelentést tett külföldi útfjáról

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt vezetőférfiai tegnap egész napon át tartó értekezletet tartottak. Az értekezlet főpontja Madgearu Virgil jelentése volt párisi útfjáról, s elsősorban is azt hangoztatta, hogy a külföldön a romániai állapotokat kedvezőtlen szemmel nézik. Beszámolt a stabilizációs kölcsön szégyenteljes feltételeiről, valamint azokat a koncessziókat fejtegette, amelyeket Bratianu Vintila gondolkodás nélkül elfogadott. Madgearu kijelentette, hogy a kölcsön szégyenletes üzletkötés.

Egyébként a nemzeti parasztpárt hivatalos lapja cikksorozatban fogja leköszölni a kölcsön feltételeit, s leszegi a véleményét a feltételek kapcsán.

„Nem történt semmi és mégis nagy hühöt csaptak!”

mondja Angelescu közoktatásügyi miniszter és közben mindent letagad — A Consiliul Permanent elhamarkodott intézkedése — Nicolae Russu vezérigazgató megmagyarázza a rejtélyes táviratok titkát — A szász képviselők mentőakciója

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egész kisebbségi közvélemény lázas érdeklődéssel figyelt az utóbbi napokban Angelescu közoktatásügyi miniszter háborúját. A háború katasztrófálisnak indult, mert hiszen a hadakozó közoktatásügyi miniszter egy hét leforgása alatt 17 kisebbségi iskolát akart megfosztani a nyilvánossági jogtól.

A miniszter intézkedései miatt kulturálisrajk réme fenyegetett, mire a közoktatásügyi miniszter egy kegyelmi gesztussal visszavonta előbbi rendeletét és egy második távirat alapján úgy intézkedett, hogy az iskolák megtarthatják vizsgáikat és csak ősszel fognak dönteni az iskolák sorsa felett.

Az egész közvélemény kíváncsian lesi a legutóbbi manőver kulisszatitkait.

Lássuk tehát, hogy mit is vétettek a szerencsétlen kisebbségi iskolák és miből eredt az egész baj? Mi játszott vajon közre, a rosszakarat, a megsemmisítő szándék, vagy a liberálisok iskolapolitikájának bürokratikus rendszere? Azt hisszük, hogy mind a három.

Mit kíván a kultusz törvény a kisebbségi iskoláktól?

A hiba állítólag ott van, egyes elhangzott kijelentések szerint, hogy a kisebbségi iskolák nem alkalmazkodtak a kultusz törvény paragrafusaihoz. Az úgy teljes tisztázására vegyük csak történelmi sorrendben az intézkedéseket:

Az 1923-ban megszavazott magánoktatási törvény egyik paragrafusa a következőket írja elő: „Az összes iskolák, tekintet nélkül arra, hogy mióta léteznek és milyen keretek között működtek, kötelesek nyilvánossági jogot kérni a közoktatásügyi minisztériumtól.”

A paragrafus ebben a formában nagyon egyszerűnek látszik, s a baj csupán az okmányok csatolása körül volt. A folyamodó iskolának annyi okmányt kellett csatolni a kérvényhez, hogy azoknak a beszerzése hónapokat vett igénybe. Mindenekelőtt mellékelni kellett az i-kola historikumát, alapítását, hely- és tervrajzát, tantermeinek nagyságát és a padok elhelyezését. Mellékelni kellett a tanárok születési bizonyítványait, oklevélmásolatokat, összes elképzelhető hatósági igazolványokat arról, hogy az illető tanár hány éve, milyen helyeken és milyen eredménnyel tanított. Az is-

kolák nagy nehézségek árán beszerezték az összes okmányokat és felterjesztették a Consiliul Permanent-hez. A konszilium rendesen átvette a kérvényeket a kérvényeket és éppen a csatolt okmányok nagy tömege miatt nem tudta azokat kellő módon áttanulmányozni, feldolgozni és természetesen dönteni sem tudtak az iskolák nyilvánossági jogairól és csak állandó rettegésben tartották azokat. Nagy hibát és mulasztást követett el a Consiliul permanent, mert hiszen a törvény kimondja azt is, hogy a felterjesztéstől számított egy éven belül dönteni kell az iskolák nyilvánossági jogáról, viszont jelenleg az a helyzet, hogy a felterjesztések óta pont 5 év telt el, és még mindig nincs tisztában egyes iskolák nyilvánossági joga. Nem is dönthetett a Consiliul Permanent, mert hiszen az öt év alatt sem tanulmányozhatta át a kérvényeket és mivel legutóbb sürgősen akarták elintézni a már égetővé vált problémát, felületesen és gyorsított tempóban tanulmányozták át az aktákat. A felületes munka viszont az eredményezte, hogy megállapították azt, hogy némely beadvány hiányos, vagy rossz aktákat csatoltak az iskolák és ekkor a Consiliul Permanent elkövette a másik hibát is, mert ahelyett, hogy a hiányzó okmányokat egyszerűen bekérték volna az illető iskoláktól, könnyebb megoldásnak találták azt, hogy egyszerűen megvonják az iskolák nyilvánossági jogát az okmányok kiegészítőseig.

Ez az egyszerű magyarázata annak az első táviratnak, mely oly nagy megdöbbenést keltett, s mely a nagy multra visszatekintő iskoláktól megvonta a nyilvánossági jogot. Még akkor is megvonták, ha az illető iskolának egyik tantermének a tervrajza hiányzott csak.

A nagy visszhangot keltett távirat után és az iskolák érélyes állásfoglalására a minisztérium is tudatára jött annak, hogy hibát követett el, melyet azonnal reparálnia kell, hogy az esetleges kulturbotrányt elkerülje. A szász képviselők mindnyájan lerohantak Bukarestbe, állandó tanácskozással folytattak Bratianu Vintilával, Ducával és Angelescuval és sikerült kieszközölniük azt, hogy a minisztérium azonnal visszavonta az első távirat intézkedését és a második táviratban úgy intézkedett, hogy az összes kisebbségi iskolák befejez-

hetik az iskolaévet az eddigi jogaikkal. A vizsgákat tehát megtarthatják az eddigi keretek között és kötelesek beszerezni a hiányzó aktákat a jövő tanév kezdetéig és az okmányok alapján dönteni fognak a nyilvánossági jogokról.

Ez a magyarázata a második táviratnak. És itt le kell szögeznünk azt a sajnálatos körülményt, hogy ugyanakkor, amikor a szász képviselők ezeken a kisebbségekre oly nagy fontossággal bíró napokon állandóan Bukarestben tartózkodtak és állandó tárgyalásokat folytattak a sérelmek orvoslására az illetékes faktorokkal, addig a magyar kisebbségi képviselők közül egyik sem tartózkodott Bukarestben.

Nem intéztünk hadjáratot a nővédek ellen — mondja Russu vezérigazgató.

Szükségesnek tartottuk azt, hogy az iskolaüggyel kapcsolatban Nicolae Russu vezérigazgatóhoz, a magánoktatási osztály vezetőjéhez forduljunk és informálódjunk az iránt, hogy a kisebbségekre rendkívüli fontossággal bíró ügyben ismertesse a közoktatásügyi minisztérium állásfoglalását.

— Nem csináltunk egyebet, — mondja Russu vezérigazgató, — minthogy a Consiliul Permanent javaslatára figyelemztettük az illetékes iskolákat, hogy a nyilvánossági jog iránti kérésünk nincsen a törvény értelmében kellőleg felszerelve és ezért az okmányok pótlásáig megvonjuk az iskolák nyilvánossági jogát. Érthetetlen tehát előttünk a kisebbségek erős felzudulása a minisztérium intézkedése ellen.

— Később azonban mérlegelve a helyzetet, rájöttünk arra, hogy mivel az iskola év végén

vagyunk és a nyilvánossági jog megvonása azt is jelenti, hogy az illetékes intézetek elvesztik vizsgáztatási jogukat és ezáltal úgy a tanulók, mint a tanárok a legkellemetlenebb helyzetbe kerülnek, úgy intézkedtünk, hogy megengedjük az iskoláknak az év befejezését és a vizsgák megejtését az eddigi joguk alapján.

— Azt is ki kell még jelentenem, hogy legelső táviratunkat tévesen értelmezték az iskola revizorok és éppen ez tette szükségessé azt, hogy rá egy pár napra második táviratunkat is küldjük ki, hogy ne álljon be semmi zavar az iskolák működésében.

Angelescu miniszter mindent tagad.

A közoktatásügyi minisztert a minisztertanács befejezése után sikerült elfogni. A szász képviselők már előzőleg közrefogták. Angelescu miniszter mérges. Ugy látszik, a szász képviselők energikus intervenciója kiső felbosszantotta a nagyurat.

— Miniszter ur, mi lesz a kisebbségi iskolákkal?

— Miért ez a nagy izgalom és ez a nagy szaladgálás? — mondja a miniszter a töle megszokott hangon. — Az iskolák működhetnek, vizsgáztathatnak, mint eddig és mi nem tettünk semmi megszorítást, vagy szigorítást!

— De kegyelmes ur, mi van a táviratokkal és az intézkedésekkel?

— Nincsen semmilyen távirat! Nincsen és nem volt se első, se második távirat! Nem történt semmi és mégis nagy hühöt csináltak az egész ügyből! Az egész csak a dolgok hamis beállítása! Egyébként pedig csak maguk csinálták az egészet!

Ennyit mondott a közoktatásügyi miniszter. Persze, persze: A bajt mindig csak mi csináljuk.

Ats József.

Essék szó egyszer a férjhiúságról is

Riport a férfiről, amikor a tükör előtt áll — Selyemkombiné a férfiakon

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ezt a cikket a férfiaknak szenteltem. Ők annyit irtak a nőkről, hogy azt hiszem, — már csak viszonzásképpen is — megérdemlik, hogy mi nők, egyszer már róluk is írjunk.

Szép és kedves a férfiakról, hogy cikkekben, tanulmányokban, eszmefuttatásokban annyit foglalkoznak velünk. Még szebb és kedvesebb, ahogy velünk foglalkoznak. Aki figyelemmel kíséri a nőkről szóló cikkeket, tapasztalhatja, a férfiak kedvence témája: bebizonyítani, hogy a nő mindig hiu, kacér, fényűző, stb., stb. volt, de a mai nő meg éppenséggel rabja a divatnak, festéknek, selyemnek, cicomának....

És írják mindezt nem egyes nőkről, hanem könnyedén általánosítva a női nemről! És mivel a férfiak a nőkkel szemben mindig — kivéve azt az egy esetet, mikor ketten udvarolnak ugyanannak — összetartó, szolidáris táborba állnak, még véletlenül se találunk olyan cikket, amely az az ellenkezőt állítaná.

lunk olyan cikket, amely az az ellenkezőt állítaná.

Azt mondja B. G. Shaw, hogy az újságírás a jelen története. Hátha valamikor, úgy a történelmi idők távlatából valaki a róluk megjelenő cikkek alapján véleményt akar formálni a mai nőkről, képtelen azt hinni, hogy napjainkban minden nő boldogtalanul érezte magát, ha nem járt talpig selyemben és nem tölthetett naponként legalább két-három órát a tükör előtt tizenkétféle ruza társaságában....

Ezzel szemben saját magukról a férfiak egész más, természetesen, megnyerőbb képet rajzolnak, úgyhogy napjaink eljövendő krónikásának úgy tűnik majd fel, hogy míg a mai nők felborzolván rövid hajukat, esztelenül üzik a fényt a férfiak — folyton előbbre haladva a tökéletesülés útján — már minden földi hiúságon szerencsésen felülemelkedtek. Ők, a tapasztalati világ urai és az érzékeleti világ látócai, ma már kicsinyes kül-

Eőzema

Évek óta egzemában szenvedő egyének rendes álmukat visszakapják a Kadum-kenőcsöt használva, amely rögtön eltünteti a viszketegséget.

sőségekkel, pl. az öltözködéssel nem törődnek. Ők egyáltalán nem is öltözködnek. Beérik a maguk jól sveifolt puritánságukkal, amely mindent ápol és eltakar.

Csodálatosak a mai férfiak — ilyen távolból, ilyen elfogulatlan beállítással!

De a valóságban!...

Jómagam már régóta gyanus szemmel kísérem a férfiaknak ezt a minden női cicomát lenéző, minden hiúságon felülemelkedő közömbösséget a divat kísérleteivel és ostromaival szemben. Gyanus volt ez elsősorban azért, mert végigmenve a Belvárosban, jóformán minden harmadik üzlet férfidivatüzlet!

Vajh' miért vannak ilyen üzletek, ha a férfiak csakugyan olyan közömbösek a divat kísérleteivel és ostromaival szemben?

Nem győztem bevárni, míg egy elkeseredett német statisztikába foglalja idevágó tapasztalatait, befordultam tehát a legközelebbi férfidivatüzletbe és most... hulljon le a lepel!

Indiszkrét adatok a férfiak hiúságáról.

A férfidivatüzletben némi aggodalommal láttam, hogy a manzsettagombokra, amiket a cikk érdekében szándékoztam vásárolni, jóideig várnom kell. Várnom kell, mert a vevők úgy röpdöstek ki-be, mint a méhecskék a kashán, vagy még jobb hasonlattal: mint a nők a nődivatüzletekben. A segédek nemes versenyben szorgoskodtak a pultok mögött és közben ilyen — férfivevőkkel szemben kissé méltatlan — felkiáltásokat hallattak: Ez a nyakkendő a legújabb divat!

Milyen pompásan fest ez a sztírke nyul-szörkalap! — Kigyóhórpapucsot parancsol Méltóságod? — A legdivatosabb selyempizsamát?... azonnal, kérem!... és így tovább.

Érthetetlennek, sőt bántónak találtam, miért emlegetik folyton a segédek a divatot, az előnyös külsőt! Hiszen férfiakkal állanak szemben! Nem mondom, valaha, a rokokó-időkben még csakugyan törődtek a férfiak is a külsővel, de ma már...?

Töprengésemből rendkívül elégedett arcom, tekintélyes külsejű férfi — az üzlet tulajdonosa — riasztott fel. Udvariasan mentegetődzött, hogy mindeddig várnom kellett, de hát, amint méltóztatott látni, igen sok kunsaft volt az üzletben... ésátöbb, ésátöbbi... és egyébként mit parancsolok?

Elárulom óhajomat a manzsettagombra nézve.

— És milyen legyen az, kérem, gyöngyház, zománcozott, ékköves?... — és máris elém rak a pultra öt tucat manzsettagombot.

— Mindig ilyen nagy forgalmuk van? — kérdeztem, miközben nagy műgonddal nézgettem a gombokat.

— Hát, kérem, nem panaszkodhatunk!... Manapság egyik-másik férfidivatüzlet bizony valóságos aranybánya, de mondhatom, eső, kényszerregyezség a mi szakmánkban talán nem is fordul elő...

— Csakugyan? — álmélkodtam. — Hát a férfiak annyira szeretnek öltözködni?

A főnök olyan kézmozdulatot tett, amely így fordítható le magyarra: „Nem szó!” Aztán elkezdett beszélni. Nyiltan, őszintén, szaporán beszélt, hisz nem sejtette, hogy szavait feljegyzem az utókor számára. Áldottam magamban a sorsot, hogy ennek a derék férfinak így megoldotta a nyelvét.

Öt egészségügyi parancs:

1. Gyomorbántalmak esetében az előpatakvíz legyen gyógyszered
2. Májbaj és sárgaság ellen az előpataki vizet használd.
3. Vérszegénységet és sápkort előpataki vízzel gyógyíts.
4. Általános gyengeség esetén előpataki vizet igyál.
5. Asztalodon előpataki víz legyen.

A nyakkendő.

— Csak természetes, kérem, hogy a férfiak is szeretnek öltözködni és pedig divatosan öltözködni! A férfidivat manapság éppúgy változik, mint a női, csak hogy a változás kevésbé észrevehető... Vegyük csak a nyakkendőt! El sem tudják képzelni a hölgyek, mennyire változik a divat a nyakkendőknél! — magyarázza mindnagjobb hűvvel a főnök ur. — Az egyik szezonban pettyes a divat, a másikban csikos. Természetesen, más nyakkendő való délelőttre, más délutánra, más esti alkalomra. Hivatalba komolyabb nyakkendő illik, társaságba vidámabb mintázatú, sporthoz praktikusabb anyagu... Stílusnak kell lenni az öltözködésben...

— Szóval, a férfiak gyakran kell változtatni a nyakkendőjét, ha stílusos akar maradni?

— Ugy van, — helyeselt a főnök ur. — Jól szabott ruhát teljesen elronthat divatjarmult, vagy hozzá nem illő nyakkendő. Szinte azt mondhatnám: nyakkendőjéről ismerni meg a jó ízlésű férfit.

— Már-már azt kell hinnem, a nyakkendő csaknem olyan fontos a férfiaknál, mint például a nőknél a kalap! — jegyeztem meg, hogy a gyanútlan férfiut további nyilatkozatokra bírjam.

— Sőt!... Talán még fontosabb... Azt hiszem, a férfiak többet költenek nyakkendőre, mint a nők kalapra!... — árulta el bizalmasan a főnök ur személyes tapasztalatait.

— De, ha a férfiak kénytelenek is sok nyakkendőt vásárolni, hogy divatosak maradjanak, annál inkább takarékoskodnak a kalapjukon. — keltem a férfiak védelmére.

A kalap.

— A férfiaknak bizonyára nincs szívéük 40—50 pengőt kiadni egy kalapért, mint a nőknek!

Negyven-ötven pengőt? Ami azt illeti, nekem nyolcvan pengős kalapom van...

— Lehetséges? Hát van olyan férfi, aki képes nyolcvan pengős kalapot a fejére tenni?

— Van!... sőt vannak!... Különben nem tartanék raktáron ilyen kalapokat!

(Hm! Nyolcvan pengős férfikalapok! Mi minden fog még itt kislúnl!)

— Node, a férfiak fehérneműje mennyivel egyszerűbb, tartósabb, mint a nőké! — tértem át egy még meg nem világított területre. — Sajnos, a nők manapság szeretnek selyem fehérneműt viselni, amit a férfiak bizonyára nem tesznek meg...

— Téved!... — buggyant ki a főnök urból végleg az őszinteség. — Ma az elegáns férfi selyem fehérneműt hord. Sokkal több puplin- és selyeminget adok el, mint zefiringet, pedig a zefiring ára 20—30 pengő, a tiszta selyeming ára pedig 40—80. Sőt annyira terjed a luxus a férfi fehérneműben, hogy már selyem hálójinget és — itt meghalkította hangját — selyem „kimondhatatlant” is készítenek. A nagyon divatos férfi pedig selyem kombinét visel!

Selyem kombiné a férfiakon.

A meglepetéstől szólni sem tudtam, de nem is volt rá szükség, mert a főnök ur, mint egy megáradt zsilip, beszélt tovább és most már szinte be akarta bizonyítani, hogy ne tessek kérem a férfiakat lebecsülni, azok is szeretik a szépet, a divatosat, a változatost... azokat is érdeklik a pettyek, csikok, selymek, kombinék...

Most készítettem el egy vőlegény kelen-gyét, — folytatta a főnök ur. — A kelengye állt 60 garnitúrából, 24 pizsamából, 24 hálójingből, 60 pár harisnyából, 30 nyakkendőből. A garnitúrák harmadrésze selyemből készült... Ez a vőlegény, nem mondom, igen jó módú ember, de mégis, azt hiszem, hasonlóan szítnált nő nem rendelne meg egyszerre hatvan kombinét... Hihetetlen, mennyit képes némely férfi az öltözködésére költeni!... Vigyje el, a férfiak, tulajdonképpen, nagyobb luxust fejtenek ki ruházkodásukban, mint a nők!...

Elhittem és hálás szívvel bucsúztam el a derék, bőbeszédű, őszinte férfiutól, aki egy pár tranzzettagomb ára ellenében alkalmat adott, hogy ezt a cikket megírhasam.

És most kérdezem, nem kózikus, sőt egyenesen vakmerő, hogy a selyemkombinékban járó férfiak felháborodnak azon, hogy vannak nők is, akik selyemkombinét viselnek?

Bartók Irén

A tíz arany szabály.

1. Csak Elida Shampoot veszek	6. Az utolsó öblítési vízbe egy fél citrom levét teszem hozzá (szőkéknél különösen használható)
2. Félpakot veszek, mert az az igazi egyrész a Bubifajnek	7. Száritom a haját gondosan
3. A port hideg vízben öblödzöm és melegezt teszek hozzá	8. Köszvényed és mégis erősen fésülöm
4. Egyszer a haját alaposan mosom és masírozom erősen a fejbőrt	9. Most biztosan tudom, hogy a hajam selyempuha és lara
5. Gondosan lemosom a habot meleg vízzel	10. Legközelebb Elida Shampoot veszek

Csomagocska két mosásnak Lei 10.—

ELIDA SHAMPOO

Június huszonnegyedikén lesz
a volt trónörökös valóperének tárgyalása

A választ hűtlen elhagyás címén mondják ki

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Jelentettük már, hogy Károly volt trónörökös válási ügye váratlanul napirendre került.

A május hatodikai gyulafehérvári kongresszus idején Károly volt trónörökös londoni szereplése siettetten most a kormányt, de az anyahercegnőt is, hogy megtegyék sürgősen a lépéseket a válás ügyében. S a napokban elküldték Párisba Condescu tábornokot, a volt trónörökös szárnysegédét, hogy megszerezze tőle a váláshoz szükséges okmányokat. A tábornok — mint azt közöltük — már meg is érkezett Bukarestbe az iratokkal — és már tegnap délután megbízást kapott. Rosenthal ügyvéd, hogy az összes iratokat terjessze be a törvényszékhez. Az iratokat és válókeresetet a volt trónörökös felesége a következőképp irta alá: „Elena, Románia anyahercegnője.”

A válókereset az elváltást a törvény 212. szakasza alapján kéri hűtlen elhagyás címén, amit még súlyosbítt az is, hogy a volt trónörökös olyan életet folytat a jelenben is, amely mélyen sérti a házasság szentségét.

A válókeresetet az uralkodóház törvényeinek 14. és 15. szakaszai alapján a régensnő aprotálta. A válókeresetben Károly volt

trónörökös címét így adják meg: Caraiman Károly, Románia volt trónörököse.

A bukaresti törvényszék a válóper tárgyalását június huszonnegyedikén tartja meg. A tárgyalás zárt lesz.

Ha a volt trónörökös nem jelenik meg, vagy nem képviselteti magát, a tárgyalást akkor is megtartják, s a bíróság ki fogja mondani a választ.

A tárgyalásra való idézést és a válókereset szövegét a hivatalos lap egyik legközelebbi száma közli teljes szövegében.

— Bukaresti olvasóink és előfizetőink figyelmét felhívjuk arra, hogy fiókkiadóhivatalunk B.-dul Maria 66 alatt van, ahol minden a lapunkra vonatkozó ügyet a nap bármely szakában elintézhettek. Az előfizetési díjak lefizethetők, hirdetések feladhatók, stb. Különösen felhívjuk előfizetőinket, hogy a lap rendetlen kézhezvételét fiókkiadóhivatalunkban azonnal jelentse be, akár személyesen, akár levelező lap útján, hogy a szükséges intézkedéseket a fiók sürgősen megtehesse.

Kiküldött munkatársunk jelenti:

Valahol elfeküdtek a gyergyótölgyesi földmivelők kártalanítására letétbe helyezett milliók — Románok, akik kétszer és magyarok, akik egyszer sem kaptak hadikártalanítást — Egy román kokárda tanulságos budapesti kalandja — Borszéken teljes a rend

Gyergyó. (A Brassói Lapok kiküldött tudósítójától.) A Regáthoz csatolt Borszékről fáradt ütemben visz vissza az autóbusz Maroshévízre. Maroshévíz Marosmegyéhez tartozik, de a jellege csiki. Erdőségek és leépítés alatt álló faüzemek. Nyomorgó nép, igaz, nagyrészen román, nem székely. Am a nyomorúság egyformákká teszi az embereket. Kies fekvést, látogatott fürdő. Nagy kincsek, nemcsak a tulajdonosnak, hanem a város lakosságának is. Pénzes nyaralók jönnek nyaranta, ha jó a szezon. Pihennek, esznek, fürödnek és újból pihennek, de mindenképpen pénzt hagynak ott.

Az autóbusz elfullad a hegyen kifelé. Le kell szállani és gyalog rövidíteni a kanyargós serpentin-utat. Az utasok ismerkednek, s a beszédtema Niculița alakul ki, a borszéki hegyek legendás rablóvezérére, akiről most, hogy ártalmatlanná tette egy csendőrgolyó, szinte mindenki szeretettel beszél. Udvári és kellemes ember volt ez a Niculița. Így fosztogatta az áldozatait.

— Áánlom magam, Niculița a nevem, kérem a pénzt.

Csak a nagyját tartotta meg a bankóknak, az apróbbakat visszaadta.

— Legyen utiköltségre.

Érdekes dolgokat mesélgetnek ezek az utasok, de nem tudok teljes lélekkel rájuk figyelni. Panaszok kergetőznek a fejemben, amiket itt-ott összeszedtem s amik nem alakulhatnak ki önálló cikkekké.

Nem azért, mintha nem volnának érdemek rá, hanem azért, mert minden vonatkozását kijárni, minden háttérükkel tisztába jönni nem volt idő.

De azért hangot kell adni, ezeknek a panaszoknak is.

Valahol elfeküdtek a milliók.

Gyergyótölgyesen még türethetően megy a fakitermelés. A Kisbeszterce hátán rengeteg tutaj uszik lefelé, a fűrészek munkája alá. Ezek a tutajok buta fejükkel neki mennek a partoknak és szagatják, tépik, a termőföldet ami mindennél drágább a népnek. Szokott nagyobb veszedelmekkel is járni a tutajozás. Néha csomóba torlódnak az összetört rönkök és feldugják a vizet. Aztán jön a havasok közötti hatalmas felhőszakadás s a medréből kiszorított folyó megvadult dühvel találja le a vetéseket, kopasztja le a réteket és ragadja magával az apró faházikókat. Mind ezt a tutajozás okozza. Viszont a tutajozást beszüntetni nem lehet, mert nincs megfelelő szállítási eszköz azon a vidéken. Az állam tehát törvényt veti a földmívelők érdekében és kötelezi a fakitermelő cégeket, hogy a letutajozott famennyiségnek megfelelően kauciót tegyenek le az esetleges károk megtérítésére. A fakitermelők leteszik a kauciót és így milliók gyűlnek össze a vízügyek legfőbb igazgatóságánál Bukarestben. Ezek a milliók azonban elfeküsznek valahol és soha egyetlen bani kártérítést nem kapnak az olyan sokszor és olyan érzékenyen sújtott földmívelők. Csak a szenvedett károk bejelentéséig jutnak el, a kártérítésig soha.

A hadikárok megtérítése és a román trikolor.

Gyergyótölgyes a legtöbbet szenvedett az 1916-os román offenzíva következtében, hiszen alig két-három kilométerre feküdt a régi határtól. Románok és magyarok egyformán károsodtak. És most jön a legérdekesebb része a dolognak: a románok a magyar államtól is kaptak hadikár megtérítést s később a román államtól is. A magyarok csak ígéretet kaptak mindkét részről.

Van kapcsolatban egy anekdota-izű történet is amit azonban Tölgyesen tanukkal bizonyítanak. Már 1918-at irtunk és a gyulafehérvári gyűlést biztosító román legináriusok megszállották a tövisi állomást. A gyergyótölgyesi románok nyugtalanodni kezdtek: mi lesz ebben a zűrzavarban a hadikárok kifizetésével? Nosza összeszedték az írásokat, küldöttség alakult s vonatra kapott. Tövisen már tanácsos volt feltűzni a gomblyukba a román színeket. Fel is tűzték. Budapest felé viszont leszedni volt tanácsos. Le is szedték. Budapesten a minisztériumban sikeresen intézték az ügyet. Az írásokat beadták s másnap már ezzel fogadta őket az illetékes minisztériumi tisztviselő.

— Tessék a kiutalás. Megvan, amit kértek sőt ezzel még több is.

Mosolyogva egy román nemzeti szint kokárdát adott vissza az írásokkal.

A román küldöttség lopva összenézett. Valamelyikük nagy sietségében a benyújtott akták közé süllyesztette a kokárdáját.

Nem akarjuk ezt a jellemző esetet szomorú ellentétet illusztrálására bővebben kihasználni.

Borszéken minden rendben van.

A kiküldött munkatárs így foglalhatja röviden össze a borszéki jelentését: Borszéken a híres borvízforrások és a fürdő körül minden rendben van. A bérlo társaság igyek-

szik minél lelkiismeretesebben megfelelni szerződéses kötelezettségeinek s a vállalt fürdőkiépítés igen szépen és biztatóan halad.

A Kossuth-kút foglалása most van folyamatban, a munkálatokat azonban igen nagy óvatossággal folytatják, nehogy megismétlődjen a Főut foglалásánál történt baj, amit hála Istennek sikerült egészen rendbehozni. Most a munkálatok Szádeczky kolozsvári professzor, Románia legnevesebb geológusának vezetésével alatt folynak, s ez garanciát nyújt arra, hogy bakklövés nem történik.

Csak egy nagy baj van, az a bizonyos vasut, amivel annyit hitegették ezt a jobb sorsra érdemes fürdőhelyet. Az Averescu-kormány a Banca Crisoveloninak annak idején megadta a koncessziót, egy Maroshévíz-Piatra Neamtu közötti vasutvonal kiépítésére. A munk meg is kezdte a felméréseket s el is költött egy pár milliót. Akkor jöttek a liberálisok s a koncessziót visszavonták. Most a bank perel. Borszék pedig várja a megváltó vasutat. Várja, várja, de hiába várja...

Mindez azonban elsősorban a fürdő gondja. Borszéknek, — a falunak, — lehetnek más természetű bajai is. De nincsenek. Mióta az elsőnek választott községi tanács feloszlásával sikerült román primárt beültetni a székbe, azóta — nagy őszinteséggel mondják ezt a borszékiek — teljes a rend és a fegyelem. Az új bíró energikus és pontos ember. Anyira energikus, hogy a Brassói Lapokhoz például ingyen formál jogot s az árusító nem igen mer ellenkezni. Belemegy abba, hogy a primár ur ne fizessen a lapért.

De ez már nem a falu baja, hanem az árusítóé. Borszéken, a fürdőtelepen is és a faluban is, teljes a rend.

(k. s.)

Elvették Nagyvárad sportterét, hogy tiz ember kényelmesen lovagolhasson

A város szembekerült a hagyományozó néhai Rédey gróffal, mert nem mert szembekerülni Mosoiu sógorával — Általános sportsztrájk készül a határozat miatt

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nem újság, hogy Nagyváradon az történik, amit Mosoiu tábornok akar. Bihar és vidéke Mosoiu birodalma, akit tekintettel tekintélyes szvittjére, amely körülötte habzsol, Ali babának is neveznek. A generális ur legutóbb visszaszerelte a Zsidó Lyceum nyilvánossági jogát, amely a diákkongresszus óta megtépzott nimbuszát a zsidó lakosság körében némiképp helyreállította. Sajnos, ez a nimbusz ismét nagy veszélyben van és ezuttal nem is maga a politikus, a hadvezér az oka, hanem mások, akik azonban személy szerint közel állnak hozzá és akik veszélyeztetik Nagyvárad egész sportéletét legutóbbi követelésükkel.

A Rédey kerti sporttelepen sarjadoszott ki Nagyvárad embersportja: a futball, az atlétika, a tennisz. Az örökhatyó Rédey gróf a város belterületén fekvő hatalmas parkját kifejezetten azzal a céllal hagyományozta a városnak hogy azon embersport céljaira alkalmas területet hasítsanak ki és ez ingyen álljon mindenkör azoknak a keletkező egyesületeknek a rendelkezésére, amelyek az emberi test igaz kulturájának tökéletesítését tűzték ki célul maguk elé. A nagyvárad sportegyesületek közül a Törökvis, az Egyetértés, a Makkabea és az Amatőr működtek ezen a pályán. Egy rivalizáló másik klub, a NAC évekké előbb egy másik pályára tett szert. Erre a pályára a Bihorul akkor alakuló új román sportegyesület nevében dr. Zigre Miklós a szenátus jelenlegi alelnöke, dr. Pelle János, dr. Rokszi Tódor ügyvédek és Pagadoff, a Banca Romaneasca nagyváradai igazgatója kérték területi koncessziót a várostól. A kért területet 25 évre teljesen ingyen meg is kapták. Az ugynevezett Erzsébetligetben épült fel ezután a Károly herceg pálya. Az extránörökös nevére elnevezett sporttelep azonban anyagilag nem bizonyult olyan rentabilisnek, mint amilyennek az optimista alakítók azt elképzelték. A rossz anyagi viszonyok következtében a Bihorul című klub, amely tulajdonképpen a pályageredélyes, már meg is szűnt. Papiron lét-zik ugyan, de működést a sport egyetlen ágában sem fejt ki. A Károly-herceg pálya nem boldogul úgy, tekintettel arra, hogy

a sporterdeklődés ma már nem oly nagy, mint évekké előbb és azt az előkelő társaságot, amely tekintélyes bankkölcsönt vett fel, szorítja az adósság amelyet nem tudnak amortizálni.

A sportkörök véleménye szerint nem is az exkluzív lovastársaság volt a tulajdonképpeni tervezője a Rédey-kerti sporttelep megszüntetésének, hanem egyes látszatok szerint az egész akció innen indult ki, itt csirázott és csak kelő napstűtőre várt, hogy teljesen megérjen és kibontakozhasson. Ez az idő most elkövetkezett, hogy valóban létezik Nagyváradon 8-10 olyan ur és hölgy, közöttük Mosoiu sógora, Fortunescu ur és a prefektus lányai, akik szeretnének lovas szenvedélyüknek intenzív mértékben áldozni. Nem lehet azt mondani, hogy a lósport nem szép és nem érdemel támogatást. A lósport gyönyörű, de sajnos, még nem a tömegé. Egy néhány ember érdekeiért nem lehet feláldozni több ezer ember sportját. Ezt kellett volna tekintetbe vennie Nagyvárad állandó választmányának, mielőtt határozott volna.

De az állandó választmányban sem Egy polgármesterben nem volt meg az a határozott bátorság, amelyet a város lakossága többségének az érdeke megkövetelt. Az érdekek csoportosulásával és a fellépő urakkal szemben nem talált érveket az állandó választmány, — amely állandóan életéért remeg. Ha újat huz a hatalmasokkal, annál hamarabb bekövetkezik a felosztás. Csakhogy még tovább is van. Felebbezés folytán a Rédey sportter ügye először is a nagy tanács elé kerül. A nagy tanácsnak pedig minden valószínűség szerint meglesz a bátorsága ahhoz, hogy elutasítsa annak az exkluzív társaságnak a kérelmét, amely eddig is bátran üzhette a maga sportját, anélkül, hogy a más rendeltetésre szánt sporttelep birtokában lenne.

A nagyvárad sportegyesületek el vannak szánva a legélesebb harcra és elhatározták, hogy amennyiben elvonnék a Rédey grófok adományát, úgy

általános sportsztrájkot rendeznek,

amelyhez országos csatlakozásra szólítják fel az összes erdélyi embersport al foglalkozó egyesületeket.

Poincaré még mindig szentségnek mondja a békeszerződést

A francia kamara ülése

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A francia kamara tegnapi ülésén Buisson megnyitja után Poincaré szólott, kijelentve, hogy senkinek eszébe sem jutott Elzász-Lotharingiára nem megfelelő alkotmányt kényesíteni. A békeszerződés szentnek és sérthetetlennek biztosította Franciaország határait. Franciaország hajlandó arra, hogy kezet nyújtson a legyőzött elenségeknek, de csak az al feltétellel, hogy tiszteletben tartja a békeszerződéseket. A közeledés politikája mö-

gött nem rejtőzhetik békerevizíós gondolat.

Beszédét a jobboldal nagy tapssal, a baloldal élénk kiabálással fogadta.

Ezután Michel Walter képviselő interpellált, követelve a colmari perben elítélt Ricklin és Rosse képviselők szabadonbocsátását. Utána Barthou kommunista a letartóztatott Cachin és Goriot kommunista képviselők szabadonbocsátását követelte heves szóviharban. A szocialisták és kommunisták között majdnem tettelegességre került a sor.

Hogyan szól a népszövetségi tanács javaslata a szentgotthárdi ügyben

A magyar delegátus nem fogadta el a javaslatot

Genf. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A népszövetségi tanács csütörtökön délután ülésen, majd délután öt órakor nyílt ülésen tárgyalta le a szentgotthárdi fegyverszállítás ügyét. A kiküldött hármas bizottság jelentéseit Belearis olvasta föl. Az első jelentés már ismert. A második jelentés legfontosabb része az a határozati javaslat, a mely az ügygel kapcsolatban a hármas bizottság ajánl. A határozati javaslat a következő:

1. A tanács tudomásul veszi a hármas bizottság jelentését és köszönetet mond azért a bizottságért, amit az ügy megvilágítása érdekében kifejtett.

2. A tanács sajnálkozását fejezi ki, hogy a magyar kormány az incidenst csak vasúti- és vámügyi kérdésnek tekintette és nem tartotta szükségesnek foglalkozni a hadiszállítvány rendeltetési helyével, annak ellenére sem, hogy a szállítvány hamis deklarációval érkezett Magyarországra. A tanács ezt a tényközlést fontosnak tartja, tekintve, hogy Magyarország a fegyverszállítások kérdésében kötelezettségei vannak, amelyek a trianoni békeszerződésből folynak.

3. Sajnálkozással állapítja meg a tanács, hogy a szállítvány végleges rendeltetési helyét a jelen körülmények között nem lehetett megállapítani, viszont a tanács meggyőződése, hogy az erről szóló tárgyalások kellőképpen bizonyították az eset súlyosságát, valamint azt, hogy nagy érdek a hasonló incidentek elkerülése.

4. A tanács emlékeztetbe idézi, hogy a tanácsnak joga van elrendelni az investigációt.

5. A tanács megragadja az alkalmat, hogy rámutasson: mennyire fontos annak az egyezménynek a gyors ratifikálása, amit az államok a Népszövetség égisze alatt kötöttek a fegyverszállítások hathatós ellenőrzésére.

A második jelentés foglalkozik azokkal a közbevető intézkedésekkel is, amelyeket a tanácsülések közötti foglalkoztatás a tanácselnök, hogy a hasonló bonyodalmak elkerülhetőek legyenek.

A két javaslat előterjesztése után Beelearts felszólította Tanczoszt, Foticsot és Veverkát, hogy üljenek a tanácsasztalhoz.

Veverka cseh delegátus deklarációt olvas föl, amelyben sajnálkozását fejezi ki, hogy a hármas bizottságnak nem sikerült végrehajtania feladatát. Fejtegetéseiből az a gyanú utközik ki, hogy a szakértők nem fektettek kellő súlyt eljárásukra.

Fotics jugoszláv delegátus bizonyítani próbálja, hogy az eljárás technikailag hiányos.

Antoniade román delegátus csatlakozik az előbbiekhöz. Megállapítja, hogy a tényállást nem derítették fel a szállítás végső rendeltetése ugyanolyan homályban van, mint az előtt volt.

A kisantant delegátusai után Tanczosz tábornok beszél. Kijelenti, hogy az előtte szólók kételyeire nincs megjegyeznivalója, mert ha áttanulmányozták a jelentést, minden kételyre kimerítő választ találhatnak.

Paul Boneur azzal kezd, hogy Franciaország nem közvetlenül érdekelt s ezért csak nemzetközi szempontból tesz észrevételeket. Ez az első eset, amikor a Népszövetség az investigációhoz hasonló jogot gyakorol, a közvéleménynek azonban meg kell lepődnie, mert a lépés sikertelen maradt. Polemizál a jelentéssel és pontról-pontra kétségessé teszi, hogy az ügy katonai szempontból jelentéktelen lenne.

Beelearts válaszol a kifogásokra. Elismeri a vizsgálat sikertelenségét, de védelmébe veszi a bizottságot, amely mindenben eleget tett megbízatásának. Chamberlain kijelenti, hogy a bizottság teljesen pártatlanul végezte feladatát. A sikertelenség nem jelenti azt, hogy a tanácsnak nem áll már módjában hasonló esetekben sikeresebb eszközöket használni. Reméli, azonban, hogy az eset nem fog megismétlődni.

Ezután szavazásra került a sor. A tanács elfogadta a jelentést, és mindkét határozati javaslatot egyhangulag megszavazta.

Automobilosok!

Világ-patent bejelentve, törvényesen védve!

Döntő újítás, korszerű, és károsítatlan minden autót-töltés számára, a kiűző pára, szított batteria-töltés

ACCULITE

amelynek révén az autó-akkumulátor megtöltése többé nem kerül 20 órába, hanem a saját kocsai motorjával 20 percbe sem telik. A batteriák élettartama megsokszorozódik. Minden gyártmány akkumulátorjához használható. Prospektusokat küld „Phönix” Erich Müller Oradea, Str. Petru Rareș 4-a. Telefon 6-76. Kapható minden szakmabeli üzletben. Helyi ügynökök províziós utazók kerestetnek.

Képviselet
ANDREAS FAUER
Brasov

HAMBURG-SÜD és BALTIC-AMERICA-LINE

A legnagyobb, a legmodernebb és leggyorsabb gőzhajó Dél-Amerikában!

Rendszeres indulások: HAMBURG-ból és DANZIG-ból ARGENTINIA-ba URUGAY-ba, BRAZILIA-ba, az EGYESÜLT ÁLLAMOK-ba és CANADA-ba a „Cap Arcona”, „Cap Polino”, „Cap Norte”, „Monte Sarmiento”, „Monte Olivia”, „Monte Cervantes”, „Polonio”, „Estonio”, „Lituanía” stb. kényelmes gőzhajókkal.

Hamburg-Brazília 12 nap alatt!
Hamburg-Argentína 15 nap alatt!

Menetjegyeket és díjtalan felvilágosítást küld:

HAMBURG-SÜD
București, Bulev. Dincu Golescu 41 bis
(a Gara de Nord kijáratnál)

TIMIȘOARA, I. C. Brătianu No. 6.
CERNAUȚI, Regele Ferdinand 27.
CHIȘINĂU, Negustorilor 22.

Szentgyörgyi István bucsuja

A brassói magyarság ünnepévé erősödik a magyar színészet nemes veteránjának, a 85 éves Szentgyörgyi Istvánnak szombati vendégjátéka a brassói színpadon, kitűnő szerepében, A tolong-ban. A kivételes érdekű bucsufellépés iránt az egész társadalomban lelkes érdeklődés nyilvánul és semmi kétség, hogy a magyar színművészet agg mesterét zsufolt ház fogja elárasztani a hála és elismerés ovációjával. A magyar kultúra ünnepén szombaton, az egész brassói magyarság ad tálalkozót az Apollóban.

HÖLGYEK!

A „TÜNDÉRUJAK” JUNIUSI SZÁMA MEGÉRKEZETT ÉS KAPHATÓ

MINDEN JOBB KÖNYVKERESKEDÉSBEN

A TÜNDÉRUJAK

juniusi számának gyönyörű mintái, egyszerű szakkal és gazdag szép-irodalmi rovata, kellemes meglepetés mindenkinek, aki szereti a szépet.

A „Tündérújak” mintákat tartalmazó mellékívvél együtt 50 lej. Előfizetési díj 1/4 évre 150, 1/2 évre 300 lej. Mutatványszámot 50 lej előzetes beküldése ellenében ajánlva küldünk.

Brassói Lapok Könyvosztálya.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS.

Minden gazda tudja, hogy az őszi trágyázás speciális műtrágyája a

MÉSZNITROGÉN garantált 19-20% NITROGÉN- és 50-60% ÉGETETT MÉSZ-tartalommal

Őszi buzánál, rozsnál, árpánál, repcénél, szőlőnél

a legjobban kifejeződik.

Használjon még:

40%-os kálsót

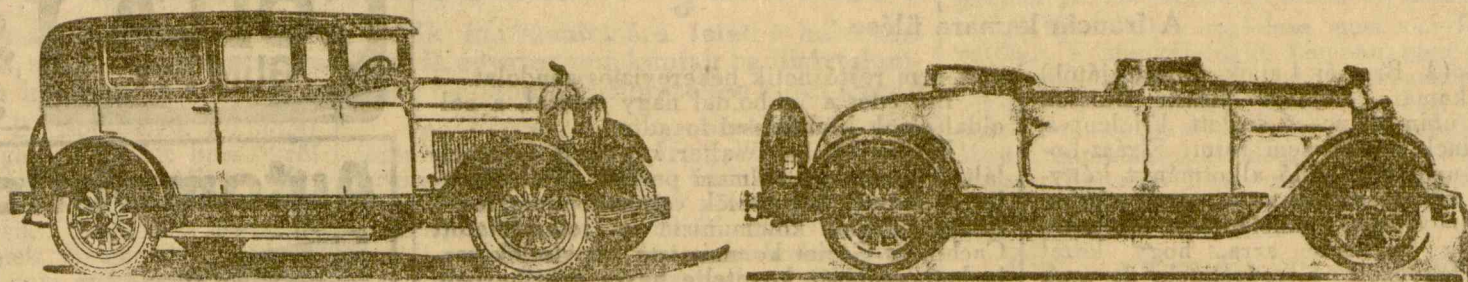
16-18%-os superphosphatot

Utóbbi különösen kalászosoknál nagyjelentőségű.

Kérjen ingyenes ismertető nyomtatványokat, szaktanácsot és árajánlatot:

„NITROGÉN” Műtrágya- és Vegyipar r. t. Dicsőszentmárton.

2989-I.

Biztosak lévén abban, amit alant állítunk, kérjük a n. b. közönséget, hogy ne vegyen autót — legyen az kis vagy nagy autó — amíg București, Calea Victoriei 112. és Calea Dorobanților 31—33. sz. alatti kiállításunkat meg nem tekintette.

Teljesen az eredeti amerikai katalógusok szerinti gép:

ESSEX

Super six

drágább, mint a többi 6 cilinderes gép; aminek dacára t. vevőinknek ezt a gépet mégis olyan előnyös áron ajánlhatjuk, amely kizár minden konkurenciát.

Ennek a gépnek a kiváló tulajdonságai:

Valódi bőrből való borítás,

Minimális anyagfogyasztás,

Bámulatos gyorsulási képesség,

Tökéletes érzékenység,

Négy kerékfék

2½-szer akkora erő, mint minden hasonló méretű gépnél stb. stb.

Ez ajánlhatja Önnek háznak 19 évi tapasztalata:

HUDSON-ESSEX

MOTOR CAR CO.

Detroit Michigan

ESSEX SUPER-SIX PHAETON (5 üléses nyitott)	Lei 195.000.—
" " " COACH (belső vezetés, 2 ajtó)	" 235.000.—
" " " SEDAN (" " 4 ajtó)	" 250.000.—
" " " COUPE (csukott, 2 üléses)	" 245.000.—
HUDSON SUPER-SIX, SEDAN (belső vezetés, 4 ajtó)	" 450.000.—

Romániai vezérképviselet:

A. C. Tărtășescu, R. Munteneanu & C-ie.

BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI 112.

ÜGYNÖKSÉGEK:

Arad: KOVÁCS SOMA & TSA, BI. Reg. Ferdinand 21.

Braila: „RECOMEX“, Str. Imp. Tralan 34.

Botoșani: JULIAN ACHIM, Calea Națională 153.

Cernauți: JOSEF BALTUCH, Str. Boian 3.

Chișinău: S. OHANOVICI & W. LITVENCO, Str. Pușchin 46.

Galați: ING. ST. ȘTEFĂNESCU, Str. Dogăriei 8.

Nagyvárad: BALOGH LAJOS, Bul. Reg. Ferdinand 2.

Temesvár: TICHY VILMOS, Piața Unirei 8.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók.

A * -gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy hóra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy hóra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej.

Medgyaszay Vilma

Bukarestben és Erdélyben

Tul a magyar kulturdemarkáción, nemzetközi relációkban is büszkesége az előadóművészetnek Medgyaszay Vilma. Elevenen élnek bennünk ma is azok a nemes művészi élmények, amelyeknek részesei voltunk a két év előtti erdélyi turnéja során és a várakozás öröme tölti el bennünket arra a hirre, hogy ez a páratlan művésznő újabb erdélyi turnéra indul. A hirdetés azt is tartalmazza még, hogy Medgyaszay Vilma ezúttal teljesen új műsorral ajándékozza meg az erdélyi közönséget, melyeknek során a Bartók-Kodály alkotások fognak dominálni; ezekkel aratta Medgyaszay Vilma a legújabb és legforróbb sikereit az elmúlt esztendőben Budapesten.

Romániai turnéját ezúttal Bukarestben kezdi meg Medgyaszay Vilma. Bukarest jelentős számú magyarsága ünneppé fogja avatni a napot — június tizenhatodikát, — amelyen az Alhambra színház színpadán fellép a mi ragyogó büszkeségünk, akivel méltóan fogjuk reprezentálni a magyar művészetet. Kellemsz intim színházhelyiség az Alhambra színház. olyanforma, mint a budapesti Belvárosi színház. Ennek a színháznak intim, hangulatos milliójében pompásan fog éppé szülni a csipkefinomságu program, amely a magyar részén kívül német és francia nyelvű is lesz és amelyet az önkéntes, bukaresti rendezőség munkájának eredményeképpen igen előkelő közönség — többek között a diplomáciai képviselők reprezentánsai, a román intellektuális előkelesek is meg fognak hallgatni. Igazi ünnepi este lesz, amelyen méltó keretet kap Medgyaszay excellens művészete.

A bukaresti estély után az erdélyi városok következnek, — elsősorban Brassó, és a székesvárosok és sorrendben, ahogy annak idején közölni fogjuk Erdély nagyobb városain keresztül vonul végig Medgyaszay Vilma diadalutja.

— Meghalt Marosvásárhely volt polgármestere. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti, hogy Hofbauer Aurél, a város volt polgármestere tegnap reggel szívroham következtében elhunyt. Hofbauer, aki 59 éves volt, az évvel ezelőtt egymásután vesztette el nejét és leányát s azóta egész visszavonultan élt. Hofbauer vagyonszeres ember volt s több mint egy millió lejt hagyott hátra, amit híre szerint, iskolák és más humanitárius célokra hagyományozott.

— Meghalt a felesége betegágyánál. Marosvásárhelyről jelentik: Dr. Zonda, szász-germán 50 év körüli ügyvéd, volt járásbíró csúszdán a szász-germán kórházba ment, hogy meggyógyítsa, akit nemrég operáltak meg, meggyógyította. Alig ült azonban rövid ideig neje betegágya szélén, midőn egyszerre csak hátrahajlott és meghalt. Az eset fájdalmas részvéletet váltott ki.

— Két kulturház építést tervezik Marosvásárhelyen. Tudósítunk telefonálva: A marosvásárhelyi Iparos Egyesület választmányi ülésén elhatározták, hogy az egyesületnek a saját telkén egy nagy kulturházat fognak építeni, mely nemcsak az Iparos Egyesületnek, hanem más testületeknek is hajlékú szolgálhat sőt egy nagy terme ideiglenes színháznak is használható lesz. A zsidóság szintén tervbe vette egy kulturház építését. Az épület felépítésére négy pályázat érkezett be, melyek közül első díjat Gaál Pál városi mérnök kapta. Az építkezéseket nem sokára megkezdik.

Drótnélküli távirat érkezett Nobiletől

A Spitzbergáktól mintegy négyszáz kilométernyire, a jégmezőn szállott le

New York. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A pensilvániai North-Wales rádióállomásának egyik tisztviselője, Byler, a következő rádiógrammot fogta fel:

Jöjjetek támogatásunkra. Pozícióm északi szélesség 84 fok 15 perc 10 másodperc, a keleti hosszúság 15 fok, 20 perc 40 másodperc. Hideg van. Szörnyű bajban vagyunk. Nobile

Eszerint az Itália a Spitzbergáktól észak-

ra, mintegy négyszázkilométernyire nyílt tengeren, illetve jégmezőn szállhatott le

Római jelentés szerint a szovjetkövetség légügyi attaséja kijelentette, hogy a szovjetkormány a napokban három orosz jégtörő hajót indít el Alhangsból a Ferenc-József föld- és Novaja-Zemljára. A Kingsbayból elindult Hobby és Braganza szerdán elakadtak a jégben. Lützow és Holm repülőek első felderítő útja eredménytelen, tegnap újra elindultak.

A kolozsvári rendőrprefektus egy napra megállította Kolozsvár életét

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A román királyi autókлуб, a kolozsvári, temesvári, jászai és csernovitzi kerületi klubokkal együttesen most rendezte hetedik internacionális autóversenyét. A versenyautóknak, — számszerűn 17 kocsi vesz részt a versenyen, — közel 2000, pontosan 1984 kilométert kell befutniuk, összesen három megállással.

A tizenhét versenykocsi átrohogott Kolozsváron, ahol meg sem álltak, de

Kolozsvár forgalma, piaca, kereskedelme, közlekedése s egész élete megállt.

Egy napig szünetelt Kolozsvár szívverése.

Csütörtök. Hajnali három órakor a csendőrség megszállja a város fővonalait, a keleti bejárattól végig, egészen a nyugati várig. A kora hajnali óráktól kezdve egyetlen jármű, még bicikli sem mehet végig az utakon. Rádásul hetivásár van. A Kolozsvár környékén levő falvak ilyenkor megindulnak a városba portékáikkal és ezt megteszik minden hétfőn és csütörtökön. Gyenge, poroszkáló gébikkal 10—15 és 20 kilométert tesznek meg azért a kis pénzért, amit a piacon keresnek. És szegény, elfáradt, falusi emberek, akiknek ez a kenyerük, tegnap nem jöhettek be a városba. A város két határánál a csendőrség állította az utjukat. Nem lehet. Parancs van. Ma nem lehet Kolozsvárra jönni. Egy-két szikta, egy-két káromkodás és a szegény, elfáradt gebéket vissza kellett fordítani. Az egy szert falusi tejes emberek, zöldegesek és többiek pedig elgondolkozhattak azon, hogy mi is történt tulajdonképpen Kolozsváron? Tán meglöndült a város és nem kell neki a falu.

S az első versenyautó ekkor talán még Dornavatránál sem volt. Ez történt hajnalban.

Reggel nyolc órakor is még egészen kihalt a város. Nincs egyetlen autóbusz, egyetlen kocsi sem. Az emberek a hivatalokba mennek, a kereskedők kinyitják üzleteiket. A legtöbb embernek tudomása sincs arról, hogy tulajdonképpen autóverseny van.

— Mi lesz ma itt Kolozsváron? — talán az urnapi körmenet miatt tették ezeket az intézkedéseket? Nem lehet. Hiszen a katolikus egyház vasárnapra halasztotta a körmenetet. — Talán vár valakit a város? Valami nevesebb politikai személyiség? Talán Bratianu Vintila, vagy Goga jön? Nem. Talán inkább Cuza?

Ilyen és hasonló kérdések hangzanak el mindenfelől. Később aztán már mindenki megtudja: hja, autóverseny... De hol vannak az

autók? Már tizenegy óra is elmúlt s a versenykocsiknak még híre-hamva sincs. Lehet, hogy Besztercén vannak már, vagy Déren. De akkor mire való volt már reggel 3 órakor elzárni az egész várost?

Már most tessék elgondolni az utasokat. Mert utóvégre gyalog is el lehet menni az állomásra, de a legtöbbjének halaszthatatlan ügyei vannak és csaknem percre kiszámított idejük.

De mit számít mindez, ha a bukaresti urak autózni akarnak.

— Többeknek. Szerkesztőségünkbe napról-napra érkeznek kérdezősködések azzal az automobil sorsolással kapcsolatban, amelynek a sorsjegy ígérete szerint június elsején lett volna a húzása Szatmáron. A sorsjegytulajdonosok autóval jártak be az erdélyi városokat s így adták el a sorsjegyeket. A húzás eredményéről azonban mindeddig semmiféle közlemény nem jelent meg. A sorsjegyeket az Asociația Româncelor Sătmărene (A szatmári román nők egyesülete) bocsátotta ki egy Szatmáron építendő templom javára. A sorsjegyek Lucretia Barbu elnöknő és a rendőrprefektus aláírásával vannak ellátva. Érdeklődünk, hogy mi történt a húzással s az eredményt közölni fogjuk.

* Vigyázat! Csak a „Stollwerck” név garantálja a tejkaramella kiváló minőségét.

— Csecsemő hullát találtak a mezőn. Marosvásárhelyi tudósítónk telefonálva: Gödemesterháza községtől mintegy három kilométernyire a mezőn dolgozó munkások egy elásott kislány hullájára bukkantak. A csendőrségnek jelentették az esetet, mely bevezette a nyomozást. Megállapították, hogy Ujica Anna 23 éves leány majus 12-én szülte a kislányt, akit megfertőzt és a mezőn eltemetett. A fiatalleányt beállították a marosvásárhelyi ügyészségre.

— A vasúti felügyelőség Szatmáron marad. Szatmárról jelentik: Ismeretes az az áldatlan harc, mely Nagyvárad és Szatmár városok között folyik már hosszabb idő óta azért, hogy a CFR. felügyelőség melyik városban legyen. A harc a napokban újabb fázisához érkezett. Ferencz polgármester leutazott Bukarestbe és meggyőzte a közlekedésügyi minisztert arról, hogy a felügyelőségnek Szatmáron való maradása létérdek és hogy a milliós költségekkel átalakított palotában, jelenleg valósággal ideális elhelyezése van. Anghelescu miniszter terve tehát nem sikerült. Az iskolákat nem a felügyelőség palotájában fogják elhelyezni, hanem keresnek valami más helyet. A döntés híre a város minden rétegében osztatlan örömet váltott ki.

„Robin Hood” védjegyű

manilla-zsineg

elsőrendű, garantáltan friss áru,
konkurrencián kívüli olcsó árak

E. Sz. G. E. Géposztálya

NAGYSZEBEN—SIBIU, Ső-utca 22.

Viszonteladók megfelelő engedményben részesülnek

Polyószám: Póldhiteintézet 2449

* Házasság. Imecs Jenő és Lőrincz Bianka Brassó házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett)

— A kolozsvári hadbíróóság elítélte egy halottat. Tudósítónk jelenti: Rendkívül érdekes ítéletet hozott a kolozsvári hatodik hadtest hadbíróága. A vádlottak padján Volcan György őrmestet ült volna a katonaszabadtás vádjá alatt, ha megjelenik a tárgyaláson. Helyette azonban egy halotti bizonyítvány érkezett illetőségihelye előjárásától. A hadbíróóság azonban mégis elítélte Volcan Györgyöt in contumaciam öt évre, azért, mert a vádlott már egyszer operált hamis halotti bizonyítvánnyal.

— Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy ápolónő. Budapestről jelenti: A Rókus kórházban Bösz Ilona huszonnyolcéves ápolónő öngyilkossági szándékából kétszer magára lőtt. Az első golyó célt tévesztve az ajtón keresztül súlyosan megsebesítette Barna Mária kezelésre várakozó beteget, úgy, hogy azonnal meg kellett operálni. A második golyó széttroncsolta az ápolónő koponyáját, aki azonnal meghalt. Az ápolónő tettét szerelmi bánatában követte el.

— Vasárnap tartják meg a református majálisát. Ha az időjárás is kedvez, vasárnap megtartják a reformátusok erdélyi ünnepségüket. Indulás reggel 8 órakor a református templomtól. A majális kizárólag a kis Honterus-téren fog lezajlani, mert egy bolgár-szegi egyesület a ref. egyház szerzett jogának mellőzésével ugyanezen a napon tartja erdélyi mulatságát a nagy Honterus-téren. Az átjárás a nagy Honterus-téren teljesen szabad. A rendezőség kéri, hogy a felvonulásban minél többen vegyenek részt és az adományokat szombaton délután 4 órakor juttassák a ref. lelkesi hivatalhoz.

* Megnyílt a Korona étterem kórház-lyisége. Szombat, június 9-től kezdve naponta a 2. sz. vadászszázalój zenekara, Sestak karmester személyes vezetése alatt hangversenyez.

* Bükcsád fürdő nyitva június 1-től. Első-rangu orvosi szaktekintélyektől ajánlva alva gyomor-, bél-, gége-, hurutos megbetegedése gyomorfekély, vese stb. bajoknál. Ivó kúra, meleg ásványvíz és szén-savas fürdők hidegvíz gyógyfürdő és inhalatórium. Strandfürdő! Állandó fürdőorvos. Diétás konyha, olcsó árak. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Vasút, posta, távirat helyben. Cím: Bükcsád Bicsád jüd. Szatmar.

* Orvosi hírek. Dr. S. Antal fül-, gége-, orvosi specialista és plasztikus a berlini I. sz. egyetemi klinikán volt asszisztense rendel Bükcsádon Str. Aopodor 43. 3-7 óráig. Tel. 364/59.

Dr. Antal-Falutv orvosi nő- és gyermek-specialista, rendel ugyanott 2-4 óráig d. n.

* Orvosi kozmetikai rendelés, a modern technika összes vívmányainak igénybevétele-vel, vasárnap kivételével naponta 2-5 óráig. Dr. Ritter, bőrgyógyász, Hirschner-utca 25.

Minden
előfizetőnek joga van

havonta egy fix-azvas

INGYEN
APRÓHIRDETÉSRE

a „BRASSÓI LAPOK”-ban.

Felhívjuk a figyelmet az „Apróhirdetések” rovat elején.

A kormány újabb engedményekkel
igyekezik megszerezni a stabilizációs
kölosont

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pénzügyi körökben az a hír terjedt el, hogy a román stabilizációs kölcsön tárgyalásai új szakaszba léptek és nem lehetetlen, hogy az a megegyezés, amelyet a román kormány már oly régóta és oly nehezen vár, nem sokára létrejön.

A változás okai közvetlenül nem ismeretesek. Tekintettel azonban arra, hogy az angol kormánynak ebben az ügyben elvi álláspontja volt egyfelől a Nemzetek Szövetsége által a hasonló pénzügyi műveletek tekintetében megszabott eljárási mód és biztosítékok pontos megtartása, másfelől pedig az, hogy Románia még a stabilizáció előtt rendezze Németországgal szemben fennálló régi kötelezettségeit, bizonyos, hogy a román kormány ezekben a kérdésekben igen jelentékeny engedményeket tett és ez idézte elő az angol álláspont megváltoztatását, — amennyiben az csakugyan hitelt érdemlőnek bizonyul.

A lej mára változatlan

Száz lej Zürichben

3.20

100 lej 0.62 dollár	1 dollár	162.95 lej
100 lej 4.37 1/2 shilling	1 angol font	797 — lej
100 lej 3.53 m pengő	1 pengő	28.60 lej
100 lej 2.59 márka	1 márka	39.10 lej
100 lej 20.75 cseh kor.	1 cseh kor.	4.84 lej
	1 o. schilling	23 — lej
	1 svájci frank	31.50 lej

A világpiacra nincs változás

A belföldi piacon a tegnapi színvonalon valamivel alatt.

Zürich. Devizák. (Zárjelben a tegnapi záró árfolyamtól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márka 124.05 (+0.05), egy dollár 5.188 1/2 (-0.002 1/2), egy angol font 25.33 1/4 (+0.01), száz francia frank 20.40, száz olasz lira 27.32, száz cseh korona 15.37 1/2, száz dinár 9.13 1/4, száz lej 3.20 (-0.00 1/2), száz pengő 20.59 1/2, száz osztrák schilling 73. —

Nyíltér

Rosenbaum Sándor szatmári illetőségű ideiglenesen brassói újságíró felhívjuk, hogy az általa el nem számolt újságírói díjából eredő összeget három napon belül a különbeni törvényes következmények terhe mellett kladóhivatalunknál fizesse le.

„Brassói Lapok”

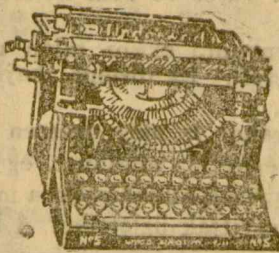
E rovat alatt közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

100 drb. faragott tölgyfa

3 m. hosszú, 15x20 éles szélekkel

megvételre kerestetik.

Gyors ajánlatok ármegjelölésével Julius Berger T.A.G. Tellu-Tunel, Posta Prejmer címre kértetnek 6896

SZEGFÜ Arad, (a főpostával szemben) Strada Bratislava 11.

Románia legnagyobb írógépraktára nagy választék

Underwood, Smith, Premier, Remington, Royal
új rebuilt és használt gépekben, melyeket kívánatra díjtalan és vételköltséget nélkül próbára vidékre elküldhetek. Teljesen új (kis hordozható)

portable gépek

bármely rendszer. — Legmodernebbül berendezett javítóműhely.
Eladás nagyban és kicsinyben.Nincs többé fehér haj!!
Nincs szürke szakál!!

A „NIGER”

egyszeri használata 15 napra pillanat alatt a következő színekre fest: lencsöke, világos szőke, szőke, világos gesztenyebarna, gesztenyebarna, barna és fekete. Nem hagy foltot a bőrön és rögtön szárad. Egyszerű használat. Teljesen ártalmatlan. — Kapható: drogeriák, illatszerekedések, gyógyszer-tárak, fodrászszalonok és nagyobb üzletekben.

PARFUMERIA ROYALE Paris, Rue de Trevise
Romániai vezérképvelet NARCISSE H. BALTHAZAR Bucuresti, Str. Selari No. 7.

SZABÁSZ

megfelelő gyakoriattal állandó alkalmatást nyer Minorits szabó cégnél Déva. Levélben bővebb felvilágosítást fentebb írt cég ad.

Victor X-Ray CORPORATION
CHICAGO

A legjelentékenyebb gyár Roentgen-készülékek, eredeti Coolidge tubusok, diathermiák, kvarzlámpák, elektrocardiografok stb. gyártásában szállít minden-

fajta

rádiológiai elektrotherapiai
készülékeket a vezérképvelet által

SANAX

orvosi és egészségügyi technikai cikkek üzlete Bucuresti, Str. Gh. Cantacuzino 2
TELEFON 202-02 és 206-22

Teljes kórházi, szanatóriumi és gyógyfürdő-berendezések

Elektrotherapia, Hidrotherapia, Mecanoterapia.

Egészségügyi melegítő és szellőztető berendezések
Elsőrendű referenciák. Prospektusok leírások és utbaigazítás díjmentesen!

ÉRTESÍTJÜK

Igenítsztek megrendelőinket, hogy könyvkötészet és nyomtatvány megrendelésre

Kapu-utca '64

szám alá helyezett nyomdairodánkban veszünk fel. — Modernül berendezett nyomdavidualatunk kedvező árban vállal bármilyen nyomtatványt. Könyvkötészetünk, vonalvezetőnk a legújabbak az üzleti könyvek és bármilyen könyvkötészet munkát szállít. Kíváncságra előzetesekkel szolgálnak. — Telefon szám 6-77.

Grünfeld-nyomda

Égető A. és K.

Minden eseményről tiszta képet nyer, ha mindennap olvassa a
Brassói Lapokat

SPARTASport szaküzlet
Cluj, Calea Victoriei 5
Telefon: 10-30.
Kérjen árjegyzéket**SPORT****A brassói Károly-kupa versenyek**

Szombat délután négy órakor kezdődnek meg a brassói nagyjelentőségű országos Károly-kupa atlétikai versenyek az Olympia sportpályán. A verseny legérdekesebb pontja a súlydobás lesz, melyben Fritz, Románia súlydobó bajnoka rekorddöntésre készül, ami treningteljesítményei alapján valószínűnek látszik. Ugyancsak szombat délután futják le a klasszikus olimpiai stafétát.

A vasárnapi versenyek délelőtt 9 órakor kezdődnek, és tartanak félegy-egy óráig. Délután három órai kezdettel bonyolítják le a versenyek legérdekesebb pontjait: a 100, 200, 800, 5000 méteres futást, a stafétát és egyéb számokat.

Uruguay verte Olaszországot is

Amszterdam. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Lezajlott az olimpiász legszebb meccse. A legutóbbi olimpiai bajnok, Uruguay játszott Európának a futballtornában egyetlen benmaradt nemzeti csapatával, az olasszal. Az eredmény, mint várható volt, a délamerikai csapat győzelme. Európa tehát végleg elvesztette azt a reményét, hogy a világbajnokságot visszaszerezhesse Délamerikától. A bajnokság valóban Uruguay és Argentina között dől el.

A mérkőzés mindvégig izgalmas lefolyású volt. A vezetést a 12-ik percben az olaszok érték el. Balcanieri révén, a gól után is állandó ostrom alatt tartják Mazoli kapuját. A 18-ik percben Coa lefut és buzsonötméterről küldött bombával egyenlített. Fiz percre a Camplo szabadrugásból védhető góllal megszerzi az Uruguayiaknak a vezetést. A 32-ik percben Scarol Combi hibájából berugja a harmadik gólt. Az olaszok nem csüggednek. Veszélyes támadásokat intéznek újra, s az egész félidőben ők uradják a pályát.

A második félidőben élénk mezőnyjáték folyik. A 15-ik percben Magnozzi fejjel megszerzi az olaszok második gólját. A közönség hihetetlen lelkesedéssel üdvözlöi a gólt és új támadásokra biztatja az európaiak utolsó reményégeit. Az olaszok belefeküsznek a játékba. Izgalmas küzdelem fejlődik ki, de az olasz támadások eredménytelenül végződnek.

Végeredmény 3:2 (3:1) Uruguay javára.

† A kupamérkőzéseket az Újpest és a Ferencváros nyerték meg. A legklasszikusabb magyar vándordíj küzdelmeiben az elődöntő végén az Újpest a Vasassal, a Ferencváros a Pécs Baranyával került szembe. Az Újpest, mint várható volt, győzött a Vasasok felett 5:2 (2:0) arányban, a Ferencváros pedig a dunántúli csapat ellen 9:3 (6:2) arányban.

† Újabb külföldi sporteredmények. Budapesten a BEAC uszóversenyét az eső elmosta. A válogatott vízipóló triált sikerült megtartani. Előbb a MAC játszott az UTE ellen, 11:0 (7:0) arányban győzve, majd felállott a belgákat legyőző A csapat: Bartha, Fazekas, Homonnay II., Keserű II., Czele, Vértessy, Keserű I. a B csapat ellen, mely a következő felállításban játszott: Bródy, Sárkány, Sustrovits, Szabó, Wenk, Németh, Musits. Az A győzött 5:2 (3:1) arányban. Bécsben a Rápíd labdarúgó csapata győzött a brünni Zidenice felett 4:2 (3:1) arányban, Brünben a bécsi Admira a Moravska Slavia ellen 5:2 (2:0) arányban.

★ A „Nerva” szanatórium orvosi kezeléssel, öt-hatszori étkezéssel, fürdőkkel, stb. teljes ellátást és kezelést nyújt napi 300 (III. o.), 500 (II. o.), és 600 (I. o.) lej fix árak mellett. Gyógyszerek árai külön.

★ Ingyen és portómentesen kapnak t. olvasóink érdekes utabalgatást, hogyan lehet számbavehető költségek nélkül és rövid idő alatt jóléthez jutni és gazdagságra szert tenni. Még ma írjon pontos címének közlése mellett egy levelezőlapot vagy levelet a népszerű banknak: Fritz Dörge Wien I/M. Kármár Szécsen 42.

SZÍNHÁZ

★

HETIMŰSOR

Pénteken: Nászéjszaka. (Egyetemes-ujdonság 2-szor. Sorozatszám 10.)

Szombaton délután 4 órakor: A csizmás kandur. (Gyermekek előadás, nagyon olcsó hely árakkal. Sorozatszám 5.)

Szombaton este fél 8 órakor: A tolong. (Unnapi előadás Szentgyörgyi István föllépésével, a nagy magyar művész születésének 87-ik évfordulóján. Szentgyörgyi István búcsuja a színpadtól. Sorozatszám 11)

Vasárnap délután 4 órakor: A látás kapitány. (Mérsékelt helyárakkal Farkas Lili, Mende Klári, László Andor, Ihász Aladár föllépésével.) Sorozatszám 12.)

Vasárnap este 8 és fél órakor: Nászéjszaka. (Operett-ujdonság 3-szor. Csak felnőtteknek! Sorozatszám 13.)

Nászéjszaka

Végre megérkezett az első telt ház is. A közönség szintúgy megtöltötte az Apolló nézőterét a francia operett tiszteletére, s az, aki könnyű szórakozási elgondolással ment el, nem is csalódott. Jó muzsika és az ugynevezett sikamlós szöveg állandó jó hangulatban tartotta a publikumot. A sablonos operett-szövegnek véglegesen kialakult már a formája. Valóságos orvosi pontossággal, receptszerűen rakják össze az alkatelemeit. Némi romantika, nagy adag szerelem, sok bornírtág és valamennyi komikum. A franciák egy kissé megváltoztatják ezt az adagarányosítást és az 8 szövegeik rendszerint zene nélkül is mulatságos történeteket szervíroznak a muzsikához.

Ez van a Nászéjszakában is, amelyben kevés a zene, de ami van, az kedves és fülbe-mászó.

Az előadás is gondos és kifogástalan volt; a szereplők felfokozott igyekezettel dolgoztak a sikerért. Főképpen Kolbay Ildikónak és László Andornak volt nagyon jó napja. Sok taps és kihívás jutalmazta finom és teljes illúziót keltő játékokat.

És a többiek is: Farkas Lili, Mende Klári, Leővey Leó, Selmeczy Mihály csak dicséretet érdemelnek.

Ellenben, hogy Ihász Aladár mit csinált?! Nahát!

Két operett-ujdonság: „Aranyhattyu” és „Mersz-e Mária”. A kolozsvári magyar színház a jövő héten ki fogja játszani két legnagyobb ütőkártyáját: Az „Aranyhattyu”-t és a „Mersz-e Mária”-t. Az Aranyhattyunak hét-főn este lesz a premierje, Kolbay Ildikóval, Mende Kláival. Kiss Manyival, László Andorral, Ihász Aladárral, Réthelyi Ödönnel, Leővey Leóval, Selmeczy Mihállyal a főszerepben. Az „Aranyhattyu” Budapesten a Király-színházban került színre példátlan sikerrel, s Kolozsvárott is valósággal megbabonázta a közönséget. Az „Aranyhattyu” Brassóban három egymásutáni estén kerül színre: Hétfőn, kedden és szerdán. A jövő hét pénteki estéjén pedig a „Mersz-e Mária” című angol operett-revűnek lesz a premierje. Ez lesz az idei évad legszédületesebb slágere. Ragyogó, káprázatos díszletek, 200 új toilette, csupa fény, csupa pompa, a legmodernebb, boszorkányosan ügyes táncok, görbök, jazz-and!

Holnap este Szentgyörgyi Istvánt ünnepli a magyar közönség. Holnap, szombaton este egyetlenegy üres helynek sem szabad maradnia az Apolló nézőterén. A legnagyobb élő magyar színész, a 87 éves Szentgyörgyi István fog örök búcsút venni a színpadtól. Ünnepi díszelőadásként a „Tolong” fog színrekerülni, amelynek Mrawcsák szerepe az öreg Szentgyörgyi leghíresebb alakítása.

Jó gyermekek, holnap jöjjetek el az Apollóba! A „Csizmás Kandur” című kacagtató, szép mesejátékot adják elő a gyermekek számára olcsó helyárakkal az Apollóban.

— Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését, és megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorője megállapította, hogy a Ferenc József viz abszolút megbízható has-hajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Versenyfárgyalási hirdetmény

A Brassóban, Kapu-ucca 36. sz. alatti épületben levő kisebbik üzlethelyiség nyilvános írásbeli és azt követőleg szóbeli versenyfárgyaláson bérbeadták. A versenyfárgyalás június hó 16-án, szombaton délután 4 órakor tartatik meg a Szele Béla dr. és Harmath Zoltán dr. ügyvédek irodájában, Kapu-ucca 64-66. első emelet. A zárt írásbeli ajánlatok is ide adandók be és a versenyfárgyalási és bérleti feltételek is ott tekinthetők meg a versenyfárgyalás napján déli 12 óráig köznapokon délelőtt 10-12 és d. u. 4-5 óra közötti időben.

Cséplőgép, kazal, szátor és vizmentes

ponyvák, gabonaszák, tömlő gyári lerakát

Spitzer Izraelnél Oradea (Hagyvárad)

Mindennemű kártyos kellékekben nagy raktár!

2030

Önkéntes árverés**Büssing-teherautó 40/45**

HP. 5 tonna teherbírással, pótkocsival, teljes üzemképes állapotban, folyó év június hó 30-án d. u. 3 órakor esetleg külön-külön is elárvereztetik. Az árverés helye: Erdélyi Közraktárak, Braşov, Vasu-utca 45, ahol az autó, valamint a pótkocsi bármikor megtekinthető. Kiküldési ár: az autóra 60.000.— a pótkocsira 10 000 lej.

6354

SZÉKREKEDÉSNEEL

a CHATEL GUYON-i természetes sókból készült

MIRATON PASZTILLÁK

fájdalom nélkül könnyebbít meg a belek működését.

Komplett cséplőgarnitura

8 lóerős motorral ára

Lei 215.000

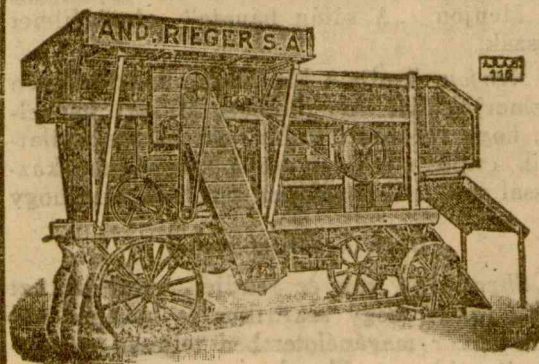
3 évi részletfizetésre! — Ajánlatokat és ismertetőket ingyen küldünk!

Ajánlunk továbbá:

gyapjufésülőgépeket, gyapjutépőket erő- és géphajtásra, láncos kutakat stb.

And. Rieger Gépgyárak r. t.

SIBIU—NAGYSZEBEN.

Bernard Shaw és Menjou

A Daily Mail-ben jelent meg ez az érdekes riport

Idő: szombat déln.

Szin: a londoni Carlton hotel egyik lakosztálya. Minden asztal és sarok exotikus virágokkal tele. Magas, fekete hajú, jó külsejű férfi, ruhája a legdivatosabb s a legelegánsabb idegesen fel-alá jár. A szomszédos szobából egy leány hangja hallatszik, — egy leányé, aki sietve igyekszik, hogy háromnegyed óra alatt felöltözzék.

A csinos férfi, akinek ha az uccán megjelentek

rendőri segítségre van szüksége, hogy megvédje saját népszerűsége ellen.

mert minden mozdulata és lépését legalább öt-ezer ember követi, — igen, a csinos fiatal ember Adolphe Menjou és ebben a pillanatban kissé aggodalommal telve így beszél:

— Igazán, azt mondja, hogy eljön, hogy meglátogat engem? Egyszerűen hihetetlen. Mit mondjak neki? Hát nem gyűlöli az amerikaiakat? Bárcsak volna bennem annyi merészség, hogy autogramot kérjek tőle! De nem merek... félek, nem merek... Óriási! Mr. Bernard Shaw meglátogatja Adolphe Menjout!

A telefon megszólal. Mr. Menjou felel:

Hogy fogadhatom-e Mr. Bernard Shawt? Elhiszem azt! Kérem, vezesse máris fel!

Idegesen fel-alá jár, ajka úgy rángatózik, mintha beszélne.

Kopognak az ajtón

Magas, rózsásarcu, hosszú sárgás-fehér szakállú férfi lép be.

Az elfojtott hang a szomszéd szobában mind izgatottab, szaporább lesz. Háromnegyed óra semmi egy hollywoodi csillagnak, hogy egy „valódi alkalomra” felkészüljön.

Mr. Menjou és Mr. Shaw egyszerre élénk párbeszédbe kezdenek úgy, ahogy itt következik:

Menjou: Életemnek ez a legnagyobb kitüntetés. Akár Moszkvába is elrohantam volna, hogy láthassam önt. Óriási, hogy itt a hotelben keres fel. Igazán? Amerikába kellene mennie. Azok megbolondulnának önért.

Shaw: Már öregcske vagyok chez, ezenkívül nincs is értelme. Minden valamire való amerikai Angliába jön és egyenesen engem keres fel. Azt hiszem, Mr. Chaplin is felkeresett, de miután becsengetett, inkább szállt a batorsága és elment, mielőtt ajtót nyitott volna.

Menjou: Chaplin az egyetlen zseni ma, a filmszínpadon. Mr. Knoblock fedezett fel engem néhány év előtt a The Faith Healer című filmben, de Chaplin adott alkalmat igazi nagy szereplésre a Woman of Paris darabjában.

Shaw: Osztom a nézetét. Chaplin ma a filmben az egyetlen zseni.

24 óráig munkában.

Menjou: Chaplin a legőszintébb művész és 24 órás ember, aki éjjel-nappal dolgozik és sohasem veszt el kedvét, türelmét. Egy és ugyanazt a dolgot negyvenszer is megismételte velem, mielőtt meg volt elégedve. Ma már tizenöt nap alatt is elkészülök egy filmmel és ritkán tart egy hónapnál tovább.

Shaw: Ez fontos a filmnél. Ha egy darabot próbállok és harmincszor vagy negyvenszer is végignézem, egyszer sem találom, hogy minden mozzanatában jól sikerült, mindig van benne valami, ami akkor jó, de sohasem történik meg, hogy egy előadáson minden sikerüljön. Az egyes részleteket megtarthatom emlékeze-

temben, hogy ez ekkor és ekkor volt jó, de az egész sohasem sikerült. Ezért

ritkán megyek saját darabjaimhoz.

A filmnél egészen másképpen van, azt hiszem, hogy megfelelő számú próbával mindig minden egybevág.

Menjou: Teljesen.

Shaw: És az is megesik, hogy a rendező nem áll mindig hivatása magaslatán. Van olyan ostoba rendező, aki éppen a rossz részleteket szereti, és kivágja a jókat. Ez a színpadon nem történhetik meg és így a színpadnak is megvannak a maga előnyei a mozi felett. És a színpadon nem történhetik olyan nagy baj, a rossz rendezővel, mint a filmen.

Menjou: Nagyon érdekel engem

a beszélő film

fejlődése. Newyorkban néhány nap előtt láttam egy beszélő filmet, melyben a drámai mozzanatok beszéd kíséretében peregtek le és egyik legfőbb jelenetében a hősnőt a rendőrség kihalhatta. Hihetetlen hatása volt és ezután a hatás után maga a vetített film unalmasnak, laposnak tűnt fel.

Shaw: Ez nagyon érdekel engem is. Két vagy három nap előtt egy különböző villamosszármakkal és mechanizmussal megpakolt kocsit állított meg házam előtt. Beszélő mozi kocsit fel és azt akarta, hogy beszéljek, játszak a gép előtt. Megpróbáltam, fel és alá támoxyogtam a füben és mindenről beszéltem, ami eszembe jutott. Azután kiderült, hogy semmit sem láthatok belőle, mert a felvételt 24 óra belül vissza kell küldeni Amerikába hogy ott hívják elő. Nemrég meginterjuvoztak egy beszélő filmet. Ugy viselkedtem, mintha a színpadon volnék. (Mr. Shaw felállt, a szoba másik sarkába ment, kidüllesztette mellét, szétnézett, felemelte és leeresztette karját.) Ilyen voltam, mikor megáttam magam a filmen, minden porcikámban neveltség.

— Ezt előre kellett volna tudnom. Mrs. Patrick Campbell jóízű művésznő, de a filmben nem volt jó, még pedig azért, mert mint kifejtette nekem, nem mondták meg neki, hogy kicsinyítse, tompítsa minden mozdulatát. A mozdulatok a filmen sokkal erőteljesebben, hangsúlyozottabban keltek életre... Ezek után mit szólna, ha löncsre hívnám?

— A feleségem önnek nagy tisztelője és pompás meglepetés volna számára, ha magammal vinném.

Menjou: Igazán restellem, annyira el vagyok foglalva, hogy nem mehetek el.

Shaw: Feleségem nagy csodálóját. Tizen-négy nap előtt Llandudnóban voltunk és olvastuk az újságban, hogy egy Menjou-film, The Ace of Cads....

Menjou: Nagyon rossz film.

Shaw: ... kerül színre. Tudtam, hogy minden hiábavaló, feleségem kényszeríteni fog, hogy megnézzem. Amikor odaérkeztünk, az igazgató megmutatta helyünket, egy pillanatra szétnéztem és azt gondoltam, hogy a mozi-ban mi vagyunk az egyedüli vendégek. De nem, rajtuk kívül még három kis gyerek is volt a nézőtérben, más senki. (Mr. Menjou ebben a pillanatban kicsit kényszeredetten mosolygott ismert mosolyával.)

Csodálkozásomat fejeztem ki és azt mondtam az igazgatónak, hogy nem értem a dolgot. Londonban az emberek sortállnának egy héttel előre az utcán, hogy jegyet kaphassanak. „Oh, — felelte az igazgató — a baj az, hogy a szemközt levő színházban ugyancsak Mr. Menjou „A sátnán bánata” című filmet játsszák.

Menjou: Tudja-e Mr. Shaw, hogy teljesen felismerjük önt Amerikában. Mi azt képzeljük, hogy zárkózott ember, aki ha megnyilatkozik, csipős s minden szava harapós szarkazmussal van teli. Fogalmam sem volt róla, hogy

ilyen kedélyes ember

Shaw: Így van ez rendjén, mert ha azt hiszik rólam, hogy szatirikus és harapós vagyok, akkor magánéletemben teljesen a megszokott módomban élhetek.

Menjou: Azt gondoltam mindig, hogy otthon az Adelphi-ben valami olyan börtönféle.

Shaw: Már nem lakom ott, most Whitehall-court az otthonom. Csak most tudom, hogy az adelphi-teraceon 30 évig kényelmetlenül éltem anélkül, hogy ezt tudtam volna. Most kezdem érezni, hogy mi a kényelem.

Menjou: Egész komolyan foglalkozom a gondolattal, hogy a jövő évben Angliában csináljak egy filmet, csak alkalmas könyvet keresek.

Shaw: Miért nem csinálja meg az „Ar-nus and the Man”-t? (Hősök.)

20.000 font.

Menjou: Nagv örömmel beszélnek a do-logról januárban, ha visszajövök. Természe-tesen nem az én dolgom, hogy a részletekről és a pénzügyi megoldásról beszéljek, de nagy dolog volna, ha a felvétel alatt át-átjönne a műterembe,

Shaw: Ez legalább 20.000 fontba kerülne. Bizony ennyibe kerülne. Mindig ilyen sokat kell kérnem, mintha ki akarnám rabolni az embereket, de ezt így kell csinálni, mert különben azt hiszik rólad, hogy olcsó vagy s megszűnik a tekintély.

(Shaw feláll és menni készül.)

Menjou: Sohasem felejttem el ezt a nagy tisztességet. Igazán 72 éves Mr Shaw?

Shaw: Bizony. És néha már érzem.

Mrs. Menjou: (aki elkészült és bejött): Adolphe, ha valaha eléred ezt a kort, te nem látszol majd ilyen fiatalnak.

Menjou: Te mondd ezt, négy nappal a házasságunk után?

(Mr. Shaw elmegy, a riport véget ért.)

SZOVÁTA-FÜRDŐ

a csodálatos gyógyvizeiről ismert szabolcsi gyógyhely az idén leszállított árával június elsején nyitotta meg az idei ültetőszeszzeit. — Autóbusszokozlekedés minden irányból.

Pénzüg árák a következők:

Dr. Krausz Józsefnek hátrahagyott pénzüg 300 lej	300 lej	10 lej
Huzella-villa	300	10
Dr. Kócsa-villa	200	10
Sándor Anna-villa	200	10
Edith-villa	200	10
Központi-villa	200	10
Swabó-villa	200	10
Pachsa-villa	200	10
Szentiványi-villa	200	10
Pekry-villa	200	10
Zapodeanné-villa	200	10
Egyetértés-villa	200	10

Szoba-árak:

11yás-villa	150 lej	10 lej
Vilma-lak	40	

Elő- és utószeszben 25 százalék engedmény.

Szovátai villatulajdonosok.

SZAR-FÉNYKÉPÉSZEK

használganak

„LYPA” (ezüstbromur) papírt

amely minden alkalomra, minden variációban és érzékenységekben készült és amely megfelel mindazon követelményeknek, amelyeket ezüstbromur, nagyításokhoz való stb. papirokkal szemben támasztanak.

„RHODA” (Gaslicht) papírt

amely állandó jóhírneget örvend

„LYPALUXE” (ezüstbromur)

„RHOLUXE” (Gaslicht)

művész kopirpapírokat.

Société „LUMIERE” Paris-Lyon

Vezérképviselő:

ARTHUR RYSER

București, I. Calea Moșilor 95.

2907

Bukaresti magyarok férfi és női szabóműhelye,

ahol a legmodernebb szabászat szerint a legrövidebb idő alatt készülnek el a szakmába vágó mindenféle megrendelések

Nagy választék angol és francia szövetekben

Freskó öltönyök Lei 4400.—

Croitoria Schnitzer

9, Calea Griviței No. 9.

(Vis-à-vis de Ministerul de Finanțe)

Olcsó és jutányos árak!!

2906

R. Berde Mária: Télutó

Elbeszélések, Minerva R-T. kiadása, Kolozsvár

Mindenekelőtt örömmel kell leszögeznünk, hogy a kolozsvári Minerva könyvkiadó cég végére napirendre tűzte az erdélyi szépirodalmi értékek kiadását is. Bizony, Erdély olvasóközönsége megérdemelte volna, hogy Berde Mária összes könyvei (és mások értékes szépirodalmi alkotásai is) ne Budapesten kapjanak először piacrakerülési lehetőséget. Nemcsak az elsőbbségi kérdésért mondjuk ezt, — pedig ehhez is jogunk lenne, — hanem azért, mert a magyarországi könyvek igen-igen nehezen és drágán kerülhetnek el hozzánk. Nem is igen válhatnak az erdélyi közönség közkincsévé, amire pedig úgy írónknak, mint a közönségnek elvitathatatlan szüksége van. Különösen áll ez Berde Máriánál, akinek igazán erdélyi és Erdélynek szóló mondani valói vannak — legelsősorban.

El kellett ezt mondanunk abból az öröndetes alkalomból, hogy a Pásztortűz könyvtár 11-ik száma olyan súlyos nevet visel végre a homlokán, mint Berde Mária neve.

A külsőleg is csinos kötet kritikai értékelését, mások is, de különösen Molter Károly a legmagasabb szempontok és értékjelzők felállításával végezte el. Én tehát csak inkább ismertetésre szorítkozom. Berde Máriának a neve már annyira jó, hogy a kritikára csak akkor volna szükség, ha olyan könyvet jegyezne, ami eddigi irodalmi munkásságához viszonyítva esést jelentene.

A „Télutó” című elbeszélés vezet be a könyvet, az a novella, amivel Berde Mária az Ellenzék legutóbbi történelmi novellapályázatán Sipos Domokossal együtt az első díjat vitte el. Mozgalmas drámai léktetűs írás ez, a melyben kiválóan uralkodnak és jellemzőek a külső cselekedetek. Ragadó sodrású cselekmény, amelyben másodrendűvé süllyed a lélekrajza. És mégis: Berde Máriára ez a novella a legkevésbé jellemző. Az emberek és az események meglátási módja, a külső és belső valóságvetés, mind a Jókai mesterségbeli módszereire emlékeztet. Különleg az érdekesség állandó és tudatos keresése, sőt: az „érdekfeszítő”-ig való felfokozása, belsőleg az ilyen cselekvő alakok meglátása, Berde Máriának csak ebben a novellájában található meg. Meggyőződésem, hogy az író tudatosan dolgozott így a novellapályázatra s erejét dicséri, hogy a neki szokatlan módon is remekot alkotott.

A kötet Berde Máriára legjellemzőbb és egyben legerősebb alkotásainak is a „Kifüstölés”, a „Vargabettű”, a „Két gyász”, a „Vipera” és az „Olajfa” című elbeszéléseket tartom. Valamennyi a női lélek elmélyülő és olyan művészi rajza, amelyenhez foghatót talán az egyetemes magyar irodalomban sem találhatunk. Ugy érezzük ezeknek az olvasásukkor, hogy itt a külső cselekedetek igazán nem igen fontosak, vagy helyesebben: a külső cselekedetek is annyira a lélek megnyilvánulási formái, hogy rajtuk keresztül mindig a lélek tragikus vonaglását („Vargabettű”, „Olajfa”, „Vipera”) vagy gyönyörű szép megcsendülését látjuk („Kifüstölés”). Ezek a női lelkek, — a Berde Mária női lelkei — már nemcsak irodalmi alkotások, hanem nagy-nagy erkölcsi értékek is, alakító hatásuk és arra hivatottak, — ami minden írónak legmagasabb kötelessége és legforróbb vágya, — hogy hasonlókat teremtsenek a valódi életben is. Meggyőződésem, hogy Berde Máriának igen sok szellemi gyermeke lesz, igen sok olyan női lélek, amelyeket ő a művészetében megálmodott.

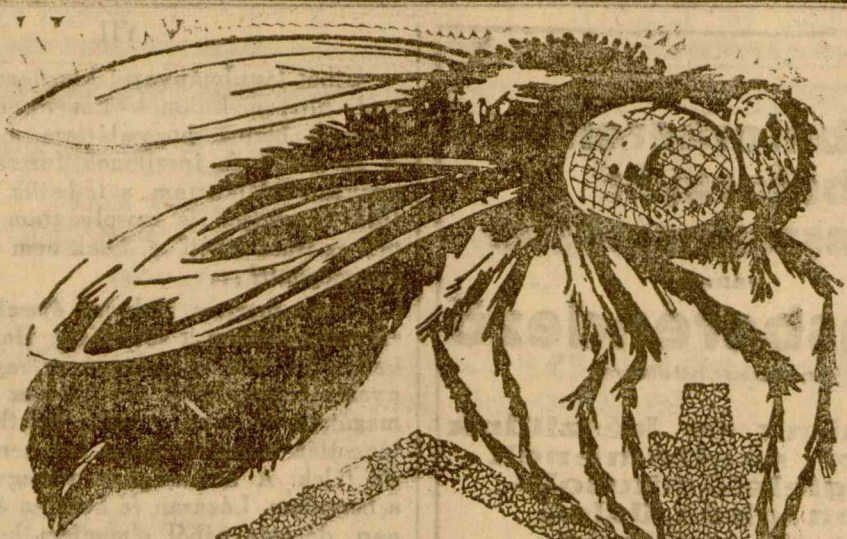
Az írók alakítják, lökik, üsztökelik előbbre az emberiséget a jobbulás és szebbülés felé, akár riasztó, akár ideálokat mutató eszközökkel.

Berde Mária igen-igen sokat mutatott meg, leplezett le a jövőendő idők kialakulásra való nőideájából.

★

A „Télutó” összeállítás a legsikerültebb és mindenképpen avatott kézre vall. A tizen-négy novellát tartalmazó kötet a legsikerültebben oldotta meg azt a nehéz problémát, hogy az író minden erejével, sajátosságával és művészetének szépségével mutassa meg. Nemcsak az erdélyi irodalom, de a közönség is sokat köszönhet a Minervának, hogy kiadta ezt a könyvet.

(k. a.)

ÓVJA MEG HÁZÁT A

legyekről, amelyek mindenhol lerakják csírdáikat,
szunyogokról, amelyek zavarják éjszakai nyugalmaid,
molyokról, melyek tönkreteszik ruháid,
svábbogarakról, bolhákról, poloskákról, hang-
gyákról stb. a

FLY-TOX

az új feltétlen biztonsága rovarirtószerek használata
által. Veszélytelen emberek és háziállatok számára.

Óvakodjanak a számos
utánzattól, mivel a fenti
szer minősége magá-
val hozza annak ál-
landó hamisítását.

Kb. 1/4 literes üvegben szájporzóval és kb. 2
literes pléhdobozban kapható.

Ajánljuk továbbá a kézi porzót, amely erősebb
és gazdaságosabbá teszi a szer használatát és meg-
tízszerezzi annak hatását.

Kapható minden drogériában, gyógyszerárban, hat-
szerkereskedésben stb. — A „Le FLY-TOX” Paris
társaság főlerakata és engros árusító helye:

Maria Grezzo București, str. Plantelor 28.

TELEFON: 342/93.

Ha nincsen rovara, a „FLY-TOX”-ot tisztítási célokra is ki-
válóan használhatja. Ez a szer gyorsan és szépen kivesz min-
den zsírfoltot szőnyegek, tapéták, ruhák és egyéb
kötény behintésével ezzel a szerrel, egyszerű ronggyal való le-
törölés által: ablakokat, tükröket stb. tisztít.

1971

Eva2

A túlvilági vendég

Írta: Fodor László

I.

Akkortájt igen különös állapotban éltem. Kikapcsolódva minden földi valóságból, árván, elhagyottan, álmokba s gondokba merülve rőt-
tam az utakat, s néha riadtan kérdeztem ma-
gamtól: mi ez? Mi ez a csodálatos, megmagya-
rázhatatlan mozgás itt körülöttem? Mit jelen-
tenek a házak, amelyek belemerednek a térbe,
korsók, amelyek ismeretlen célok felé futnak,
emberek, akik nekivágnak az utcák távlatának
mintha valami nagyon sürgős dolguk akad-
na volna. Értelmetlenül bámultam a világot és
nem tudtam belenyugodni a kézzelfogható va-
lóságokba sem. Sőt azokban hittem a legkevés-
bé. Minden nap újból ráeszméltem az élet cso-
dálatos voltára és mohón, türelmetlenül, csüg-
gedten és megzavarodva kerestem az elfogad-
ható valóságot. Nem tudtam belenyugodni ab-
ba, hogy ez csak olyan egyszerű... Lelkem ki-
tárult a titkos magyarázatok előtt, s egy nap
már egész határozottan tudtam, hogy a világ-
nak csak egy elenyésző kis részét ismerem és
fogalmam sincs azokról a csodálatos erőkről,
amelyek életünket és sorsunkat irányítják. Ké-
sőbb már kezdtem sejteni valamit... És akkor
éltem át azt a borzalmas kalandot, amely he-
tekig gyötört és amelyet még a mai napig sem
tudtam elfelejteni.

II.

Sokáig nem hittem a szellemekben. Ponto-
sabbban: nem hittem abban, hogy vannak ugy-
nevezett asztrál lények, melyek számunkra

láthatatlanok és csupán cselekedeteik és hatá-
saik útján vehetünk tudomást róluk. A spiri-
tisztákon mosolyogtam. És túlvilági vendégek
csak álmomban látogattak meg. Később elol-
vastam Allan Kardec könyvét. Ez az írás nem
győzött meg. De később meggyőztem önma-
gamat. Egy dunaparti sétám alkalmából, amikor
ismét elmerültem a világ szemléletébe, önma-
gamtól jöttem rá arra, hogy az élet nem lehet
szigoruan elhatárolt valami. És hirtelen nevet-
ni kezdtem azokon, akik nem hisznek a cso-
dátkban. Hát van-e nagyobb csoda, mint az,
hogy élünk, járunk, nézünk, tapintunk és cse-
lekszünk?... Kétségtelen, hogy mi csak egy
rész vagyunk az élő világnak. És kell lenni
lényeknek, akik kívülünk is élnek. Valamilyen
más állapotban. Élnek, de mi nem halljuk meg
a hangjukat.

III.

És aznap éjszaka kezdődött a csodálatos
kaland. Hazaérkezve megállítottam a szobám-
ban a halott butorok között. Körülöttem árnyé-
kok ültek mindenütt: a két karosszék ormó-
lan fekete tömege, a zömök cserépkályha, haj-
lottfülű alabástromnával a tetején: a fara-
gott oszlop, hátán glóbuszal és állatövvel, a
mely hatalmassá növekedett a tapétán. A mo-
dulatlan levegőben vékony füstreteg úszott s
a falak között még ott remegett egy eltávozott
ember melegsége... Riadtan huzódtam vissza a
küszöb felé, s különös izgalommal kémleltem a
padlót. Abban a pillanatban egészen biztosan
tudtam, hogy valaki járt itt. A zongora tora,

NEM butorkereskedő NEM butorgyár NEM asztalosmester

hanem

lakásberendező

(Innenarchitektúr)

Tervezünk és készítünk
a kor szellemének
megfelelő stílusok-
ban lakás, üzlet,
bank, szálloda
síb. berendé-
zéseket

**BUREAU
RINGLER-JEDDY**
Iparművészeti telep
TÂRGU-MUREŞ
(Marosvásárhely).

290

denevérszárnya felnyitva meredt a mennyezet felé, az állványon fellapozott kotta; Frank Cézár D-moll szimfóniája... Uram, könyörülj! Ki játszott ezen a zongorán?

IV.

Következő nap észrevettem, hogy idegen kéz turkált a könyvszekrényemben. Egy régi biblia, melyet kutatásaim közben vásároltam meg, keresztben fektült a nagy Enciklopédia tetején. A lapjelző halvány selyemfonál jób könyvének hetedik fejezeténél volt. Ezt olvashatta aznap este az idegen. Néhány pillanatig rémülten rámeredtem a könyvre, azután bizonytalan léptekkel, hűvösen bizsergő lábbal a pamlagig vándoroltam. Összeszorítottam a térdem és nem mertem hátrafordulni. Talán áll mögöttem valaki... Hirtelen mozdulattal a cigarettadoboz felé nyultam. Tegnap egy skatulya angol cigarettát kaptam ajándékba. De kinyújtott kezem ijedten viszarándult. Cigarettámat megdézsmálta valaki. Alig volt belőlük néhány darab. Hová tűntek?... Ki szivta el őket? Rápillantottam a hamutartóra. Színtülte tele volt idegesen összerágott csutkákkal. Óh nem, nem! Ez lehetetlen! Idegesség, képzelődés, szórakozottság... Hamar egy kis konyakot... De a pálinkáspoharat elejtettem. Az üveg üres volt, fenéig itta valaki.

V.

Ki lehet az? Az ajtómat lakattal zárom be, ha elmegyek. Cselédségem nincs. Hazatérve, a lakatot mindig érintetlenül találok. Mégis, egy ismeretlen lény behatol a szobámba, játszik a zongorámon, olvassa könyveimet, elszívja cigarettámat és megissza konyakomat. Ki lehet ő?... Halott?... Kisértet?... Tulvilági vendég?... A kísértetek dohányoznak?...

VI.

Egy nappal később tintatartómat nyitva találtam. Mellette a toll még nedves volt. Az íróasztalon egy csomó kéziratpapír hevert. Néhány oldal sűrűn tele volt írva nyugtalan, kuszá betűkkel. Izgatottan hajoltam fölém és megdöbbenve olvastam az első sorokat.

JÓB

Dráma három felvonásban.

Mellemen kegyetlenül összeszorult valami. Felugrottam az asztaltól, úgy emlékszem, kiáltottam is. Rohantam a könyvszekrényhez, s görcsös tenyérrel csaptam rá a bibliára. Nem tévedtem... A halvány könyvjelző szalag már a tizenharmadik fejezetnél volt. Az ismeretlen ma este szorgalmas lehetett. Hat fejezetet olvasott...

Az ismeretlen... De hát ki lehet ő?... A kísértetek drámát is írnak? Mely csalódás!... Vagy talán... vagy talán egy drámaíró szelleme a tulvilági vendég, aki megtisztelt látogatásával... Talán maga Sardou?...

Bár igazam volna!...

VII.

Ujból tanulmányozni kezdtem a kéziratcsomót. Milyen különös. Ezt az írást ismerem. Egészen biztos, hogy láttam már valahol... A gé betűk és ipszilonok furcsa lendületével gyakran találkozottam, a té-betűk hanyagul fel-futó keresztjén is mosolyogtam naponta. Kinek az írása lehet?... Csak nem egy barátomé, aki meghalt?...

Nem mertem elaludni éjszaka. Üveges szemmel néztem a sötétséget. Hangtalan, feneketlen tűr volt a szoba, nem rajzottak ki árnyak a feketeségből. Az éjnek ez a nagy, kongó magánya szörnyűbb volt, mintha rémképek táncolnak volna előttem. Így nem tudtam, mitől félek. A némaságban remegve lapult meg a borzalom. Lázasan és betegesen ébredtem másnap, de este újból elmentem hazulról. Tudni akartam, hogy eljön-e ma is... Éjfélkor hazatérve, egyenesen a könyvszekrényhez mentem. A biblia ott hevert a régi helyén, de a jelzőszalag már a huszonnegyedik fejezetnél tartott. És azontul estéről-estére tovább haladt, a könyv vége felé. Két hét telt el, amíg az ismeretlen végigolvasta. De a dráma napról-napra fejlődött, a kéziratcsomók egyre nőttek, míg egy este kiszáradt a tintatartó... Másnap éjjel íróasztalom fiókját nyitva találtam, s a nagy tintástíveg ott állott fent, az itatósív mellett. Egy sötét antracéncsepp reá is hullott, mikor az ismeretlen megtöltötte a kalamárist.

VIII.

Elég volt!... Nem tudtam tovább!... El innen Szanatóriumból! Utazni!

Mégsem mentem el. De elhatároztam, hogy gyötörő magányomat megosztom valakivel. És megismerkedtem Lucyvel.

IX.

Magas, derengőhomloku leány volt, akinek nyugodt keze elsímitotta arcomról a félelmet. Titkoltam előtte a dolgot, s ő szegény nem is tudta, hogy kísértetek barlangjában jár nálam. Különbben sem értette volna meg, hogyan lehet megijedni egy nyitott zongorától, s egy türes konyakosüvegtől. Mert a tulvilági vendég tovább is zongorázott és minden éjjel kivitt egy üveg pálinkát. Bocsánatot kell kérnem tőle, de úgy ivott, mint egy tót napszámos.

X.

Egy éjszaka csak nagyon későn tudtam hazajönni, s Lucy elkérte tőlem a lakásom kulcsát, hogy előre menjen és megvárjon. Én magam csak három óra tájban érkeztem meg, s halkan lopóztam végig az előszobán, hogy föl ne ébresszem, ha alszik. Kinos sejtések szorongatták a torkom, fülemben zugva, lüktetve keringett a vér... De mi ez?... Névetett valaki?... És micsoda hangok hallatszanak az ajtó mögöl?... A leány valakihez beszél... Gyengéden, melegen és szerelmesen...

Berugtam az ajtót, s lihegve állottam meg a küszöbön. A leány egyedül volt a szobában. Biztosan álmában beszélt. De a haja... Oh, a baj zilált volt. Ezt nem lehet félreérteni. Férfikéz játszott benne. Bőre alatt remegve siklott a forróság, arca tüzelt, kigyulladt benne valami... Fölordítottam! A kísértet! A leány most felnyitotta a szemét. Rámnézett; nyugodtan és ártatlanul. Födetlen karja vállamra

siklott, hízogó simulással vont magához. Én eltasztottam és rákiáltottam:

— Ki volt itt?

Csodálkozva bámult az arcomba. Látszott rajta, hogy nem ért semmit a kérdésből. Szinte hangtalanul mozdult a szája, amikor megszólalt:

— Itt? Nálam? Senki...

Én azonban tudtam, hogy téved. Tudtam, hogy a tulvilági vendég álmában megölelte őt...

XI.

És az idegen teljesen birtokába vette lakásomat. Minden zugban az ő nyomát találtam meg. Kiméletlenül járt-kelt a szobában, elszórta a hamut, széthányta könyveimet, irataim között turkált, pókhasu embereket és zsiráfokat rajzolt a falra, elszakította bőrfoteljeimet, s mértéktelenül pusztította a cigarettát és a konyakot. Nem birtam már vele. Keserűen, gyáván és tehetetlenül vergődtem rettenetes uralma alatt. Ekkor azonban már homályosan éreztem, hogy el kell jönnie a leszámolás pillanatának. Eddig mindig csak menekültem előle, s rettegettem attól, hogy találkozni fogunk valaha. De végül elhatároztam, hogy farkasszemet nézek vele. Még néhány napig haboztam, azután összeszorított ököllel szántam rá magam a küzdelemre. Otthon maradtam este. És vártam az érkezését! A nagy találkozást!... Mintha megreccsent volna a padló...

XII.

Lépések a küszöbön?... Ah, mi ez?... Senki?... A lakás üres, nem jár benne egy lélek sem. Idegességemben rágyújtottam egy cigarettára. Majd egymásután jött a többi. Eszre sem vettem, hogy elszívtam egy dobozzal, s lassanként megírtam egy egész üveg konyakot. Bocsánat! De úgy ittam, mint egy tót napszámos!

Multak az órák, de ő csak nem jelentkezett. Hogy az idő gyorsabban teljen, jób könyvét olvastam, majd a zongorához ültem és eljátszottam Frank Cézár D-moll szimfóniáját. A zene elhangzott, de ő még mindig nem jelentkezett. Elviselhetetlen volt a esőnd. Idegességemben ajkamba haraptam, majd önkéntelenül pókhasu embereket és zsiráfokat rajzoltam a falra. Végül a várakozás tehetetlen izgalmában leültem és dolgozni kezdtem... A kalamáris újból kiszáradt, erre megtöltöttem tintával. A kezem remegett, s egy kövér antracéncsepp ráhullott az itatósra.

Beletemetkeztem a kéziratalmazásba és reggelig dolgoztam. Nem láttam, nem hallottam semmit, csak akkor tettem le a tollat, amikor a tetők felett már piszkos szürkéség gomolygott. Kábultan dörgöltem a fejem... Mi az?... Jőzan, hideg hajnal áradt be az ablakon. Előtem egy befejezett dráma: Jób... És hirtelen

DEAKY hentesárugyár.

5456

Ghimes-Faget

Szállítok vasúton vagy postán mindenféle I. minőségű hentes-árut a legolcsóbb árban. Kívánatra ingyen árjegyzéket küldök.

Csináljon próba rendelést.

„ASIGURAREA POPORULUI“

S. A. R. de Asigurări Generale. — Általános Biztosító Rész. T.

Résztvénytőke: 30,000,000 Lei

București, Strada Stavropoleos No. 5.

Telefon: 349/89.

Telefon: 349/89.

Tagok: Az igazgatónak, elnök: Ioan Th. Florescu, volt miniszter, képviselő.

Chapus Jean, bankár Paris.
Ioan S. Codreanu Adminis-
trator delegat, „Curierul
Judiciar”.

St. Morărescu Adria. Admini-
strator Delegat, a Socie-
tate „Asigurarea Poporu-
lui”-nál, a „Banca Cen-
trala de Credit Național”
vezérigazgatója.

Gr. Duțulescu a. Tiparul Ro-
mănesc” igazgatója.
Col. Const. Georgescu, ügy-
véd a Banca Marmarosch
Blank & Cie-nél.

Niculescu Jean, ügyvéd, bir-
tokos.

Popescu Aristide, a Banca
Agricola igazgatója.
Slăniceanu Th., mérnök. Ad-
ministrátor a Societății
petrolifere „Vega”-nál, „Con-
cordia”-nál.

Trelliescu V., birtokos, volt
szenator.

Felügyelőbizottság:

Cocorăescu D. L., Expert
Contabil.

Negreanu Th., Doctor ügy-
véd,
Jordănescu Gr., a Banca
Funcia a României igaz-
gatója.

Elfogad bármilyen biztosítást, u. m.: Élet-, tűz-, szállítmány, bal-
eset-, népies élet, kölcsönös biztosításokat, a legelőnyösebb és leg-
modernebb feltételekkel.

Képviselők és ügynökök az egész országban. — Keresünk agilis ügynököket.

2784

kiáltottam: Megismertem az írást. A gé-
bék és ípsziionok furcsa lendületét... A té-
bék banyagul felfutó keresztjét... Az én írá-
m volt...

Hirtelen megfordultam. És ebben a pilla-
ban megláttam a kísértetet.

XIII.

A tükörből nézett rám. Igen, barátaim. Én
am az. Én vagyok az, aki öntudatlanul já-
a világban, mint valami automata. Én irok
drámát három felvonásban, én szívok el
szakánként egy doboz cigarettát anélkül,
gy tudnék róla. Én körmölök estétől-haj-
nig, én cseppentem le a tintát, én zongorázok
öntudatlanul, az én ujjaim játszanak a
nyok szőke hajában... és cselekszek egy
mó dolgot, amelyről fogalmam sincs...
magamtól félek esztendőkön át! Mert igen...
milyen szomorú is, de én vagyok a tul-
lági vendég, akit a földre küldtek, hogy szen-
edjek, éljek, szeressek és meghaljak...

HOZZÁSZÓLÁS

Az ország szeszipara

Amióta az új szeszadó törvényt megal-
lák, jobbanmondva a kénszerszeszszin-
tátus létrejött, sok mindent írtak, már er-
a kérdésről.

Magam is mint régi gazdász, tapasztalata-
alapján óhajtok egy néhány sort írni, hát-
az illetékes fórumok figyelemre méltat-
nak.

A szeszadót felemelték, a szesztermelési
tingenst redukálták, a jól bevált és szak-
zett pénzügyőrséget feloszlatták.

A szesztermelés ellenőrzését, valamint a
galombahozatalt egy magántársaságra biz-
t, amely egynehány milliót összeharácsolt
szeszgyárosoktól és abból az összegből hor-
tis fizetésű alkalmazottakkal megszer-
te a szeszszindikátusi ellenőrzést. A kon-
toroknak drága autók és vasúti szabad je-
nek állanak rendelkezésükre.

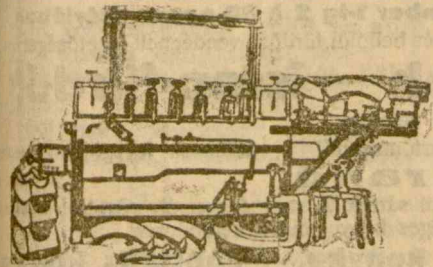
Ime hova kerül az adófizető polgárok pén-
Szeszszindikátus hasznélvezőinek karmai
tel!

A fent jelzett törvény illetve a szeszszin-
dikátusi rendszer következtében az állam is
kárt szenved.

A népnek nem kell a 30 fokos pálinka
nyika inkább iszik fekete szeszből fehér
inkát. A fekete szeszt az egész ország te-
tén gyártják, gabonából, engedély nél-
a kis pálinka-főző tisztok. A szeszszindi-
közégei egyebet sem csinálnak, csak
latják a kis szeszgyárosokat, de az igazi
mőködéshez hiányzik belőlük a képesség.

A mai rendszer mellett mindenki káros-
a, csak néhány nagykereső érdekelt fejős-
a szeszszindikátus, amelynek hatáskör-
rűgős törvényes rendszabályokkal meg-
l szüntetni.

Sulyok István
gazdász.

Komplet vulkanizáló-
műhely berendezéseket

esítő formákat, manzetteszakítógepeket,
manzettesítógépeket, mindenféle speciá-
ls szerszámokat, nyersgummit, gummizott
szöveteket elektromos pneumatikumpákat
szállít raktárról nagyon előnyös
feltételek mellett

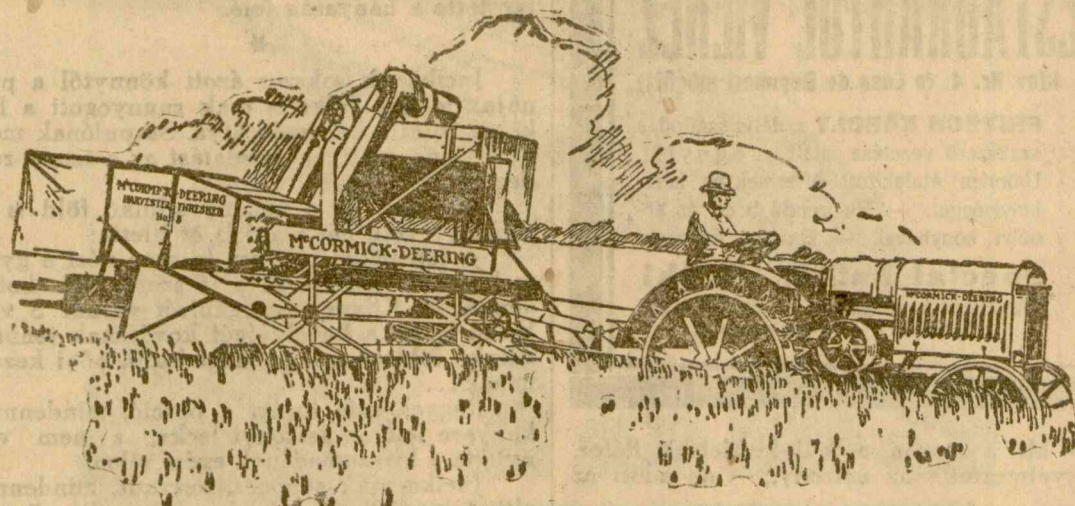
Ing. B. Millian București
Str. Academiei 30.
(Hotel Excelsior alatt)

ny raktár „FULDA” Autótörmögummban!

MEZŐGAZDÁK!

ha azt akarják, hogy
1928. évi aratásuk
eredményes legyen.
használganak

Mc. Cormick-féle 10 sz.arató-és cséplőgépet,
amely egyben arat és csépel.

12 láb szélességű rendet vág!

Napi teljesítmény 10-15 hektár.

A kombinált arató- és cséplőgép, a kévektől és kaszálógép bevezetése óta a legnagyobb előre-
haladás a mezőgazdaság racionalizálása és olcsóbbítása terén. Ezeknek az aratógépeknek az inten-
zivebb használata — a tapasztalt gazdák véleménye szerint — egészen más kilátásokat nyújt
a gabona termelés terén.

Egyszer végig haladva — mindent végez! Rendeljük meg idejében!
INTERNATIONAL HARVESTER CORPORATION
BUCUREȘTI, - Bul. Carol No. 4.

Két kicsi tinócska

Írta: Donath László

Aznap este Kis Jucika minden pillanat-
ban kitekintett a kis kapun.

A virág is kikandikál a kert hasadékan,
sokszor a tetejéig ágaskodik s kitárja keblét
a szerelmes napfénynek, hogy ölelje, csókol-
gassa.

Szombat este volt, guzsalyosba induló le-
gények énekétől visszhangzott a falu. Hogy
dobog ilyenkor a szerelmes leányszív s hogy
felfigyel minden neszre! Hogy evezget a hang
után. Most indult el... most a piacon jár... na
befordult az utcába... elhallgatott... mindjárt
nyílik a kapu.

Jucika ugylátszik, hiába vár ilyen izenete-
re. Ézer közül kivenné a Ferkó hangját, a
szívhez szóló énekét, mert olyan az, mint a
szép eszteli imádság; megcsendül tőle az al-
szeg s mintha mézesdó permetezne az egész
falura. Fülemlé se cifrazza szebben, pacsirta
se szállhat magasabbra.

Ki tudná hányadszor tekint ki Jucika, s
miért görbül pityergésre a csókra váró szája?

— Nem jó, már bizonyosan nem jól! Pe-
dig, hogy megígérte, hogy olyat mond ma este,
amit még senkinek se mondott, de nem is
mond soha. Istenem, hát el tudta felejteni?!

Pillantani se mer már az alszeg felé,
könnyes szemmel révedez az égi csillagokon,
mintha azoktól tudakozná: merre ment ma
Bödör Ferkó?

Még akkor is a csillagok közt járt, mi-
kor két kemény kar lágyan átöleli s pityer-
gő ajkára forró csók tapad.

Ferkó csendben jött, mint a suhanó ár-
nyék, nem akarta kibeszélni szíve szándékát
az egész falunak s csak Kis Jucikának, neki
is csak annyit s azt is csak suttogva:

— Jucikám lelkem, eljössz-e velem?

Jucika nem kérdezte hova, azt se, hogy
miért, csak ráborult szemérmesen a legény
vállára:

— A világ végére is Ferkó lelkem.

Benn az édes anyja sem mondott egyebet:

— Ha a jó Isten úgy akarja?! — s olyan
szeretettel nézett a piruló legényre, mint az
édes anyja.

Aztán tértül-fordult, tésztát kavart; dudo-
ló tűzőn sercegett a zsír s pillanatok alatt sza-
lagos páncók usztak a forró feredőben.

A fiatalokra csak akkor pillantott, mikor
egy-egy csók tulhangosan csattant, akkor se

* Mutatvány a szerző „Humoros Esetek” című
sajtó alatt levő kötetéből. Donath László a „Temesvári
Hírlap” novellapályázatán első díjat és különös sikert
aratott egy hasonlóan népies tárgyú, finom kidolgozásu
elbeszéléssel.

volt tiltó szava, szelid mosolygása mintha
még biztatta volna: titek a világ.

Mikor Kis Péter haza került, nagy tál
pánkó görbült, piroslott az asztalon. Valahol
felönthetett a garatra, mert a szeme kereszt-
ben állott, egyszerre háromfelé nézett, a fia-
talokat majd elvasvillázta egymástól. A le-
génynek nem adott kezet, tiszta szándékát
ügybe se vette, csak jött-ment a szobában s
akkora gazdának érezte magát, hogy a bőré-
ben is alig kezdett félni. Egész páncót nyo-
mott a szájába s úgy bölcsködött, mintha a
fél határ neki teremne.

— Elég egy koldustarisznya egy hátra,
mert ecsém, akinek még két tinócskája sincs,
miből él meg, ha lopni nem megy.

Ferkó hebegett valamit, mire Kis Péter
csak fitymálva legyintett:

— Nem mondom nó, mert szépen szól,
hogy van két erős karom, de közbe-közbe en-
ni is kell ecsém.

A legénynek parázslott az arca, szívé-
n szinte koppantak a szavak, de mit szóljon, a
kinek csakugyan bár két tinócskája sincs?..

Jucika sirással próbálkozott, az asszony a
szemöldökét ráncolta, de hogy birna magával
Kis Péter, ha már egyszer akkora gazda lett?

— Nézd meg ecsém, milyen két tehén ké-
rődik a pajtámn? Aztán az eke s a borona
se cifraágnak ül az árnyék alatt, van mibe
akasszam a határon is. Nem mondom, mert ne-
ked is van egy pár silinkó földed, azt se, hogy
rögtön ökröd legyen, de két tinócska, csupa
kettő, amit tavasszal úgy kicsinként járomba
foghatsz. No látod, amiből egy-két esztendőre
ökröd facsarodik.

— Akkor aztán szó eshetik Jucikáról is,
mert azt szokták mondani, hogy kutya kutya-
val, macska macskával. Érted ugy-e? Mert lá-
tod, a cserefa nem hajlik a bokorhoz, a bokor
is hiába ágaskodik. Jóságos leány megválo-
gatja, ki kösse be a fejét. Így volt s így lesz
míg a világ; ezért haragudni se kell.

Két hónapja, hogy a katonaságtól haza
kerültem, tán keftő sincs egészen, — próbál-
koztam Ferkó, — amíg oda voltam, mindenünk
elárult; özvegy asszony pajtájában nem rug
a csikó, a marha se dekret, de megsegít a jó
Isten s megint csak ráverekezdünk.

A szánktól is elhuzzuk ugy-e, — szurt
a szavával — de Jucika nem úgy nőtt fel hal-
lod-e, hogy a kolbászt szüköngesse, vagy a
tejes fazékkal kimenjen a kapun.

Szegényesen is megélni édes apám,
csongott Jucika.

Kereskedők figyelmébe!

Mindenmely FÉRFI FEHERNEMŰ készítését legdivatosaabb kivitelben jutányos árban, bekül-
dött anyagból is raktárra és méret szerint vállal

6632

"HELIOS"

Fehérneműgyár Oradea, sas passage

Kereskedelmi utazóknak találko-
zó helye Bukarestben az ugynevezett

RESTAURANTUL VIENEZ

Str. Ilfov Nr. 4. (a Casa de Depuneri mögött)

FRITSCH KÁROLY erdélyi szállodás
szakszerű vezetése alatt megnyitott.
Ujonnan átalakított éttermek és kert-
helyiséggel. — Elsőrendű bécsi és er-
délyi konyhával. — Erdélyi fajborok

Special Luther sörök!Figyelmes kiszolgálás! — Szolid árak
Erdélyi cigányzene.

6599

— Mi is marha nélkül kezdtük Péter,
— figyelmeztette az asszony, — de adott az
Isten...

— Hü szeretetben, — kezdte Ferkő, de
elakadt a szava.

Kis Péter csak mosolygott az egyszerű be-
széden, aztán elfogyasztván a tál pánkó felét,
végignyújtózott a kanapén, még a poros csiz-
máját is feltette.

— Mikor az a két tinó kétszer megké-
rődik, a pajtádban, szót válthatunk megint,
— dobta oda még foghegyről, — aztán a fal-
nak fordult, mint aki mára elvégezte.

— Jó tromf, — gondolta, — ha egy kicsit
később is, valamikor én is ilyenformán jár-
tam az ő anyjával...

Aztán a csizmáját megsifítelte a kanapén,
mintha nyugtázkodna; tudta, mit csinál, ass-
zony, leány ezért haragszik a legjobban...

Mikor Jucika Ferkőt kikísérte, az ass-
zonyból kitört a méreg:

— Hol a lelked, te istentelen! Nem látod,
hogy a leányod él-hal érte?! — s hogy Kis Pé-
ter hortyogással felelt, a két poros csizmát le-
kapta a kanapéról; aztán volt mit hallgasson
Kis Péter...

— Ferkő lelkem, — suttogta Jucika az aj-
tóban, — várlak, ha kell, itéletnapig is.

— Az a két tinó pedig meglesz, ha addig
élek is, — fogadta a legény s csóknak, ölelés-
nek alig akart vége szakadni.

A legény éneke szomorúan sirt végig a
falun, aki hallotta, megsajdult a szíve. Az
édes anyjára majd, hogy meg nem szakadt.

A vállas legénynek tenyerébe tapadt a
feje, külön sóhajtott el minden szót:

— Mintha ökeme rámás csizmában jött
volna erre a nyomorult világra, mintha soha-
se kotorászott volna üres tarisznyába s mintha
az ökeme földjei nem olyan silinkók volná-
nak, hogy a szekér is alig fordul meg rajtuk?!

Az öreg asszony vigasztalta volna:
— Egyet se fiam, gombház s ha leszakad,
lesz más.

Ilyen legénynek külön is körül.

— Nem kell nekem édes anyám senki lá-
nya, ezt az egyet még iskolás koromban ki-
szemeltem, s ezért ha kell, a világon is keresz-
tül megyek!...

— Hát Péter is meggondolja még?

— Hej, édes anyám, erős nagy helyt érzi
magát, hogy rávergődött két tehénre, s nem
szánt cimborában. Mert azt mondja: a csere-
fa nem nézhet a bokorra, hát a bokor is hiába
ágaskodik. Akinek még két tinója sincs...

— Ha a Szilaj megvolna, — kezdte az
öregasszony, — arra a jámbor tehénre gon-
dolt, amit akkor adtak el, mikor a fia kato-
nának ment. Ne kinlódjék marha félével édes
anyám, ad az Isten megint, csak kerüljek ha-
za, — mondotta a fia, hát eladták s az ára is
elment lassanként; két esztendő nagy idő.

— Lenne nekem, anélkül is lenne, csak
nyár volna, s kezembe vehetném a kaszát,
mert nekem szük volna a városi határ... Ott
megfizetik a munkát...

Az öreg asszonynak felcsillant a szeme:

— A bányaságon télen is van munka, fi-
am. Szegény édes apád életében is kifogy-
tunk volt a járó marhából, árvíz, jégeső pusztított...

Igy késő ősszel elment szegény s tavasz-
szal két tinócskát csaptunk a legelőre...

A legény felütötte a fejét. Eddig sötétben

botorkált s né már süt a nap megint. Nem so-
kat teketóriázott.

— Még ma megyek, helyből indulok, ne-
kem azt a két rossz tinót ne hányja senki. —
Csupa két pár változót s egy darabocská ke-
nyeret édes anyám...

Ne lássam a falut, s ne nézzek a Jucika
szemébe, ha két szép tinóm nem lesz a tavasz-
ra, de akkor szembe nézek az édes apjával
is!

Hajnal felé nagy átalvatóval surrant ki a
faluból, még a baktort is elkerülte az uton, ne
tudja senki, hogy hova lett. Csak a Jucikák
háza előtt állott meg egy percre, egy-két vá-
gyó sóhajttásra. Virradatkor már a gőzkocsi
repítette a bányaság felé.

*

Jucikának sokszor ázott könnytől a pár-
nája, de Kis Péter is csak sunnyogott a ház
körül, mint a kártevő kutya. Szapulónak meg-
int volna, amilyen mosdatást az asszony ren-
dezett.

Nó, mert az a néhány silinkó föld is az
asszonyé volt, hát a szó is őt illette:

— Istentelen pogány, ki nem nézi a gyer-
meke boldogságát, ki a jó szerencsét hottal
vendégeli. Ejtsze a szolgabíróvá várná? S vár-
hatná is, ha a kevélységét kovásznak tenné a
silinkó földekbe, hogy dagadozni, nőni kezde-
nének...

Reggel, este kijárt a porció, mindennapi
kenyere lett az asszonyi lecke, s nem volt
nyugta a híres gazdának egész télen.

Jucika csak sáppadt, hervadt, mindennap
eltűnt arcáról egy rózsza s nem volt szünetje
a sürti sóhajttásnak...

Mosolygását akkor látták először, mikor
tavasz felé egy szomszédfalusi legénytől hírt
hallott Feriről.

Együtt voltak a bányaságon, — beszélte
Varga Pista, — de Ferkő szaporán gyűlti a
tinók árát; egy két hónap múlva ki is lesz
egészen. Ő is efféle ügyben járt és jó szeren-
csével, — magyarázta Kis Péternek, — mert
neki már ökörré is telik.

Jól fogadták, hát máskor is eljött; aztán
hovatovább mind sürűbben jövegetett s min-
dig Ferkőről beszélt. Szívesen hallgatták,
Kis Péter is örült a dolognak, mert a háznál
kezdett csendesség lenni.

Egyszer aztán példálózni kezdett, hogy
igy, meg ugy, ha Ferkő az italt kerülő, s ke-
vesebbet járna a menyecskék után, ő is rég
ittthon lehetne.

Szinte egyszerre mentek el s ha neki két
ökörré, Ferkőnek legalább két tinóra kilé-
hetne...

Kis Péter kapva kapott a szón, de Jucika
összenézett az anyjával, s csak kellett a ház-
ból; aztán akár mindennap jött volna a le-
gény otthon nem kapta soha.

Az anyja alig győzte mentegődzéssel,

hogy ez a rokon, az a rokon hívta himes
végre.

A legény nem vart himet a beszéd-
még örült, hogy Jucika ilyen kapós a rokon-
ságban. Kis Péterrel ugyis jól telt az idő.
Erőst értették egymást, az ital jól fogyott,
nagy bölcsködésben volt mindkettő.

Jucika sorsára rég pontot tettek, mert
egyszer ilyen legény kéri; mivel Kis Péter
minden szava, de még a gondolata is talán
mint a jó páros ló, arra Isten ellen való
tek lenne nemet mondani.

Hogy Jucika mit szól hozzá? Eleinte p-
tyereghet. De idővel beletörődik, ilyen legény-
hez hamar simul a lány.

— Itt a kezem ecém, — hunyorított Kis
Péter — ezelőtt ugyan követelőzgettem, hogy
aki Jucikát elveszi, bár két tinócskája legyen,
de nekem amint hallom, ökörré is lehet, az
ha semmi se volna is!... van nekem ugyan
mindenem...

— Akkor lesz bátyám, amikor akarom
nem holmi csuliszarvu, mert az a gusztyus,
amelyik a pajta ajtón félre fordítja a fejét,
hogy beférjen a szarva. Aztán a tarka, tudj
az a jó fajta.

— Pont az én gusztyusom, — patintott
Kis Péter — hanem ecém, egyelőre még t-
rőt ne végy, mert annak igen nagy a tartása,
két szép tinó is megteszi.

— Két szép tarka, — kapott a szón a le-
gény — meglesz, már meg is van...

Erre koccintottak. Kis Péter egészen el-
érzékenyedett, hogy ilyen legényhez köthet
a Jucika sorsát s az asszonyi perpatvarról
örökre megszabadul. Ujra töltött s kicsordult
szívvel szólt a legénynek:

— Szólíts apádnak fiam...

A legény odáig volt a boldogságtól:
— Apám lelkem, édes apám!

Fenekig üritették a poharat, aztán köb-
lebb húzódtak egymáshoz, s a lakodalom
kezdtek pésztelgetni.

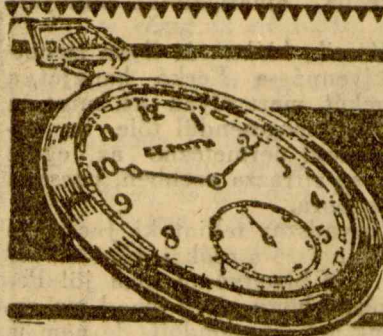
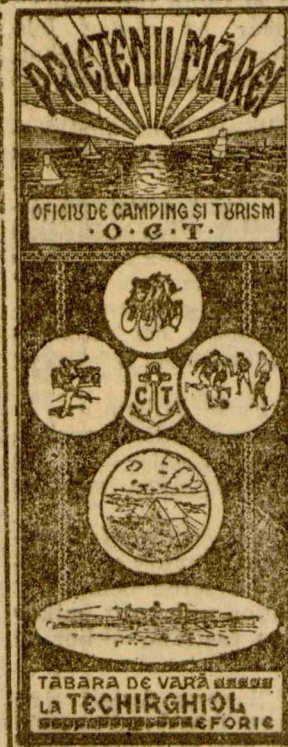
Nem is sejtették, hogy valaki az ablak-
hajolva figyeli, lesi minden szavukat, s a be-
zat se szánná a fejükre borítani...

Ki rohanna fel Bódör Ferkőnek, hogy
peca ott hallgatózik, ahol Jucikáról hall
akárt ő félesztendeig nem látta a faluját,
két most is hamarabb akart látni, az édes
anyjánál...

Boun a jó bor mellett meghányták vete-
ték a lakodalmat, aztán megint a tinókra
dult a szó, mert Kis Péter váltig azon volt,
hogy tilos, csak tinót.

— Két szép tarkát apám lelkem, — har-
ta rá a legény.

— Két szép tarka! Még holnapra megie-
ne busulj, — biztatta Bodor Ferkő, — megie-
demled a segítséget, mert amint látom, h-
adad át az izenetet, — ökörré szorult a be-
s s ugy szeretne volna fejbe kollintani ezt
hü barátot.

KÉRJEN MINDENÜTT**ZENITH****PRECIZIÓS ÓRAKAT!****Techirghiol-Eforie nyári tengerparti
üdülőtelep**

Nyitva július 1-től szeptember 1-ig 2 à 30 napos szériában.
Modern és jól felszerelt, minden kül- és belföldi fürdőző vendégnek lehetőséget nyújt

tengeri fürdők — iszap-fürdők

vételére.

Külön, tiszta, a nagyvárosok embertömegeitől és bacillusos levegőjétől mentes
strand.

„CANADIAN” típusu, kettős tetelű sátrak 2, vagy 4 személy részére, villanyvilágítással, a szükséges kényelemmel berendezve.

Teljesen újjáalakított konyha. — Speciális konyha.
Kifőnően készített és bőséges ételek naponként 5-ször.

Kifőnő ivóvíz. — Buffet. — Bazár. Saját orvosi szolgálat.

Az I. N. E. F.-t végzettség által vezetett fakultatív testedző program, sport hely és anyag
endekzésre áll. Moz. — Rádió. — Kirándulások. — Mindenféle szórakozás. — Csak 185. vagy 200 lejéri naponta személyenként bármely
napot tölthet a tengerparton, kurát tarthat s a legszebb tájat csodálhatja, ha tudja az
Oficiu de Camping si Turism-nak, a legelőnyösebb és legjobb feltételek mellett.

Elérkezni lehet naponként csak az O. C. T. központnál d. e. 9—12 és d. e.
3—4 között Bukarestben, 2 kor. Str. scăriatezu 49. (a Barm Manta-n át 19 és 20-as tramvállal).

Külön székelt iskolák, mintakolonciák, fiúk- és lányok részére
július és augusztusi szériákban.

A telep el van hivatalosan ismertetve és ajánlva: a közoktatásiügyi miniszterium által, 21187/924.
számú rendelettel és a belügyminiszterium által 8340/928. sz. rendelettel.

Iskoldjék információt és prospektusokat kérni az O. C. T. központjától.

A télen hetekig tekergett a bányaságon, a két ökröt hánytorgatta szüntelen, de a log nem igen fért a nyakára s mikor a szőlőből kifogyott, tőle kért kölcsön, hogy a jöhessen.

Még örült, hogy Jucikának izenhetett tőle, hogy várja hűséggel, mert mikorra kinyírt a gyöngyvirág, itthon lesz ő is s menyegzőt tesz a fejére.

Meg is mondá becstelével, annyi már bizonyos, csak arra nem számított, hogy a hazug hamarabb utól érik, mint a szánta kutyát.

Ennek bezzeg adná Kis Péter a két tinót is, amiért 6 hat hónapig talicskázta a szánt, a nagy fekete halom tetejére.

Haj, az a hosszú hat hónap!

Egyszer meggörnyedt a háta, a mellette szánt, a nyakán megfeszültek az erek, míg egyetével felkínlódt a nagy halomra. Szor félben hagyta volna 6 is, ha a talicska nem figyelmeztette volna: tavaszra a tinót, tavaszra két tinót...

Mert a kenetlen kerék szüntelen ezt nyitotta a fülébe.

Mikor megunt az egyhanguságot, azt mondta: szép fehér, nem tarka; szép fehér, nem tarka.

Egyszer meglátott a nagy fekete halom mellett két fehér tinócskát, amelyenről a talicska beszélt, szíve majd meghasadt a vágyakozástól. Üreg anyóka hajtotta a tinó közeli vásárról. Nem hagyhatta ott a tinókat, de azóta minden vasárnap járta a piacot, hogy az anyókat, vagy a két fehér tinót valahol meglássa, de mintha a föld alá volna el, nem akadt nyomukra sehol.

Ekkortájt a talicska is azt mondogat: anyóka tinóka, anyóka tinóka.

Aztán számot vetett megával s felhagyott a tinók keresésével, mert pénze még nem akadt volna.

Pedig minden fillért a fogához vert. Megvárta vasárnap ha evett, italát a kutból mevette; egyszer ivott meg két pohár bort, mikor az anyóka tinókat kereste s egy utszéli padban esteledett, azért is hetekig fájt a feje.

Aztán még sokáig járta az utat a bányaságon a nagy fekete halomig, de most a talicska azt kezdte mondogatni: Jucika, Jucika, Jucika-Jucika, ettől kezdve nem is mondott semmit soha.

Hazafelé a gözkocsi kereke is folyton mondogatja: Jucika, Jucika.

Még se látta addig az 6 Jucikáját, míg ezt a szót két tinóval fel nem ruházza!

— Lám csak, — számított magában — üreg Kovácsnak vala két tarka borjúja, az tinók, ha el nem adta, — s már indult.

Íppen az ajtó mellett heverték s hogy a tinókat kézbe vette, úgy mentek utána a két gyermek.

Tul nagyok se voltak, az Istvánék pajtájában is jól elfértek.

De a vak ló se árváskodik tovább!

★

Harmadnap Ferkó az állomás felől került a nagy fáradtan.

A Varga István két tinója bizony híres kikkorra. Az asszonyok azzal fontak a szobában, a férflak a fogadóban amelletti idők, még a gyermekek is azt játszották az a porban:

Kettő esendő volt, kettő a két tinó, egy üreg Kovács, ki a füle tövét vakargatva panaszkolt az örmesternek:

— Fékomadta, fékomadta, elveszett a két tinóka.

Üröm volt hallgatni, amint az apró gyermek az örmester hangját erőltette:

— Ne busuljon, megkerítjük, föld alól is kereszük.

A két tinó keservesen panaszkolt:

— Mu-mu-mu, nincs sarjú, megetté az vak ló.

Csak Varga Istvánt nem vállalta senki:

— Hogyisne, — duzzogott a harangozó

— hogy a kezem összekötözzétek s a falun egy hajtsatok. Hogyisne!... Hogy azt kiáltja vén Kovács: no tolvaj, hát megkerültél?...

— Ne ugye?... Hogyisne!

S az örmester ur két éjjel a pincében keresz?!

Hogyisne!? Hogyisne!?

★

Jucika a lakodalmon akkora kalácsot adott a harangozó fiának, hogy a kezét majd meztelenítette... Kicsi maszatossa, még menyasszonyköt is kapott!

Kérje minden drogeriában, illatszerekkereskedésben, gyógyszerárban stb.
Romániai Hók és engros-árusítóhely **Mario Creazzo** Bucuresti Str. Pionetilor 26
Telefon 342/93 1971

A BRASSÓI LAPOK PANASZKÖNYVE

★

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Nemcsak a magam panaszja és kívánsága az, amellyel a t. Szerkesztőséghez fordulok, hanem az egész városé. Régen valamikor, négy ugynevezett kisposta is működött a város különböző részében. Ez teljesen indokolt is volt, hiszen Brassó nagy város, amelynek forgalmát egy posta bajosan tudja lebonyolítani. Amióta megszüntették a kispostákat, az egész város kénytelen a fő és egyetlen postához zarándokolni bármilyen messze is lakik. Ez még nem volna baj, a dolog idegekre nem része ott kezdődik, hogy néha órákig kell ácsorogni egy-egy ablak előtt és tülekedni, amíg végül elintézheti dolgát az ember. És mi lesz még akkor, ha a sok nyaraló jön? A postafőnök arról mindenki azt mondja, hogy méltányos és kedves ember, aki eddig is megszemenő intézkedéseket tett, hogy a közönség igényét kielégítse. Talán segítségünkre lesz abban, — egész Brassónak hő kívánsága ez, — hogy ne elljen órákig ácsorogni a pénzfeladó ablak előtt, amíg a sor ránk kerül, hanem lehetővé teszi azt, hogy pénzt ne csak egy, hanem legalább két ablaknál lehessen feladni.

Aláírás.

Egy magyar újságíró német anthológiája

Temesvári tudósaink jelent: Bugel Jenő újságírónak most jelent meg Jahrbuch deutscher Dichter und Schriftsteller Grossrumäniens című munkája. Illatos csokorba kötve adja az erdélyi, bánáti és bukovinai német költők legzebb, legjellegzetesebb alkotásait s ezzel német irodalomtörténeti szempontból is értékes munkát végzett, mely annál értékesebb, mivel verseskötetében az újak, a fiatal tehetségek seregét mutatja be a közönségnek.

Bugel, az újságíró, Temesváron a szerb megszálás idejében, majd a romániai kisebbségi újságírás legnehezebb korszakában mint a Schwäbische Volkspreste a Szencsádó, a Bánáti Közlöny, Bánáti Hírlap és a Magyar Hírlap szerkesztője, cikkeinek bátor hangjával szerzett érdemeket. Bugel nemcsak jól versel, de költői és kritikai megérzéssel gyűjtötte össze a szebbnél-szebb és mindvégig hangulatos verseket. A nagy reményekre jogosító Breckner és Antoni mellett külön említést érdemelnek Scheiber Ott, Cara, Elfriede, Csallner, Zigler, Pitsch és Sperber versei, míg a bánátiak közül a szerző csupa szív és hangulat versei, Polgár Irén, Junker és Alscher Elis kiforrott verselése ragadja meg különösen érdeklődésünket. Örülünk, hogy a romániai és egyetemes német irodalmat egy magyar újságíró gazdagította, hangulatos, értékes művével.

Művészasszony

Irta: Sz. Solymos Bea (23)

Közös témájuk már nem is akadt. Bella azt szerette volna, ha Dalma folyton magáról ölményeiről és művészetéről mesél neki. Ilyenkor behunyta fáradtnak látszó szemét, s magába mélyedt. Teljesen át akarta érezni Dalma független, szép, szabad életét, a messze nagy világot, mert ő mindig szerény és igénytelen volt.

— De hisz Dalma született erre. Dalma egyénisége, tehetsége, szépsége, a világ és a világ az övé, — ő csak Hamupipőke sorsra született. — Elmélkedett ez alatt magában a sápadt fiatalasszony.

Egy babapólyára horgolt csipkét, de ha Dalma beszélt neki, mindig az ölébe ejtette munkáját és elmerengett.

Önzetlen, mindig magát osztó lelkében az irigység egy pillanatig sem ütötte fel tanyáját.

Nem hasonlított magát nővérehez, pedig tehetségben és észben nem állt semmiben mögötte. De passzív természet volt, az önbizalom támadó és védő fegyverei nélkül.

Sodródott, amerre sorsa kergette. Ellenálló erő soha nem fejtett ki, mert magát szélsőségek kicsiny pontnak érezte, már gyermek-kora óta. Így jutott már gyermekeségük ideje alatt is hugának a nagyobb uzsonna-alma, vastagabb vajaskenyér és a szebbik babarúha.

De szívesen engedte át mindenben az elsőséget Dalmának, mintha respektálná benne az Élet akaratát, mivel szerinte hugának hivatása volt az érvényesülés.

De nem sokáig húzódnak meg Dalma a magányában, odahaza.

Ugyanis a fővárosból a „Képzőművészek Egyesülete” egy szép és értékes festmény kollekcióval érkezett Bácsvárosába és a városháza dísztermében kiállítást rendezett.

Felszólították Dalmát és a bácsvárosi rajztanárt, — állítanak ki együtt festményeiket.

Dalmát ez felrázta egykedvűségéből és hamarosan összeszedett egy csomó rajzot és festményt és a Képzőművészek Egyesületének rendezőségéhez a városházára felküldte.

Nagy megnyitást terveztek és a „Bácsvárosi Napló” meg a „Függetlenség” lap erősen beharangozta a kiállítást.

Elérkezett a megnyitás napja.

A város előkelőségét összehozta az esemény. Néhányan mohó vággyal gyönyörködve álltak meg egy-egy kép előtt, míg mások éppen, hogy érdeklődést mutassanak — átsiklottak rajta hamarosan. Voltak olyanok is kik izléstelen megjegyzésekkel hozzáértést színeltek.

Azonban egy kép sem felett el.

A következő napokban Dalmán és a rajztanáron kívül alig akadt látogatója a kiállításnak.

Szomoru és fásult lehangoltsággal fizették ki a művészegylet tagjai a kiállítással járó költségeket s egy újabb deficit keserves tapasztalatán okulva, nem vitték le a szomszédos községekbe a képgyűjteményeket.

A rajztanár epésen jegyezte meg:

— Bácsváros csak a borhoz, buzához, korezmához, kártyához és a pucchoz ért. Ez a művészet Szalárja, hol egy talpalattnyi óázis sem található. Fából nem is lesz soha vaskarikák!

A rendező halálával szorította meg a kollégialisan gondolkodó rajztanár kezét.

— Bucsuzunk és a soha viszont nem látásra — mondotta.

Hát bizony szomoru sorvadásra ítélte az én művészetem is — panaszkodott még egyet a tanár, mártírcsót vágva. Dalma arcan pedig az elfojtott nevetés lapult meg, mert a rajztanár képeit látta újra maga előtt, ki az ő véleménye szerint tudatlanságát és tehetségtelenségét az ultramodern formákba és színekbe ölte bele.

Nem így kell a vidéket a művészettel barátkozásba hozni, — gondolta, de a világért sem mondotta volna ki, mert irigy féltékenységgel sandított ugyanis Dalmára kibenvetélytársat látott.

A kiállítás elvonult, de Dalma két családtól mégis megrendelést nyert. Gyermeküket óhajtották lefestetni, mivel Dalma bájos gyermekfejei megtetszettek a kiállításon.

Erre már Suszter László rajztanár Dalmának nyílt ellenséggé vált, s megkezdte a jellemtelen és gyáva emberek alamuszi intrika adagjait itt-ott elhitegetni.

Dalma hamarosan tudomást szerzett róla, de nem sokat törődött vele. Sokkal kevesebbre becsülte a tanárt, semhogy bosszankodjék felette.

(Folytatjuk.)

GYERMEK-VILÁG

Rovatvezető: Sándor bácsi

Évi tükre

Nagyon szép kis leány volt Évi.
Sötét szemű, aranyhajú,
De azt mondta rá mindenki,
Kár érte, hogy olyan hiu.

Mindig csak a tükörre nézte,
S öntelt, gögös, büszke volt,
Még sokalta ezt egy törpe
S reá más arcot verített.

Nézi magát újra Évi,
Haját rozsdás drótnak véli,
Arca ráncos nagy s szája,
Foga mint a citrom sárga.

Irgy volt ő mindig másra,
Bosszankodott egyre-másra.
Csuffá tette üres lelke,
S bizony senkisémet szeretta.

Igy látta magát tükörben
S ez reá annyira hatott,
Hogy könyvet keresett menten,
S komoly tanuláshoz fogott.

Mert rájött, hogy az a szépség,
A mi lelkünk szerzett kincse,
Évikének tanulsága,
A lányokat erre intse.

Mese az édesanyjáról

Románból fordította: Csató Etelka.

Volt egyszer egy asszony, s annak egy kis leánykája. Mindene a kisleány volt, becézte őt, játszott vele, énekelt neki, szép meséket mondott. — ő volt a legboldogabb édesanya a földön. De egy napon jött a Halál, — váratlanul s magával vitte a leánykát.

Hiába sirta ki szemeit a szegény asszony, — a leánya többé vissza nem tért, s ő egyedül maradt nagy fájdalomban. Telt az idő, míg egyszer elhatározta, hogy felkeresi a Halált s visszaköveteli tőle gyermekét. Ment, ment, míg egyszer csak egy hosszú utra nem ért: a Sötétség útjára. Megkérte azt, mutassa meg neki a Halál lakásába vezető utat.

— „Megmutatom, válaszolt a Sötétség, ha eldalolod nekem az összes énekeket, melyekkel gyermekedet elaltattad.”

Az asszony énekelt, hosszan, nagyon sokáig, míg a Sötétség megszánta és megmutatta a Halál lakása felé vezető utat.

Nem ment sokáig, s megint újabb nehézség elé nézett: négy felé ágazott el az út, s ő nem tudta, melyiken induljon el. Egy Rózsabimbó azt mondta neki:

„Végy kebledre, mintha gyermeked lennék, s melegíts, hogy kinyíljak, s én megmutatom neked az utat.”

Az anya ezt is megtette. Nem nézte a rózsabimbó tövisét, nem is érezte, csak szorítani, melengetni kezdte, míg kizöldültek levelei, s kinyílt virágja. A kinyílt rózsabimbó meg tartotta szavát, s megmutatta az utat.

Alig ment tovább a szegény anya, s máris egy nagy folyóhoz ért:

— Viz, kedvesem, mutasd meg az utat a Halál lakása felé.

— Szívesen, ha annyit sírsz, míg könnyeiddel megtöltöd medremet.

S az anya sirt, sirt, s a folyó meglegedetten mutatta meg az utat. — Nemsokára egy nagy hegyhez ért a szegény asszony. A hegy csupa szikla volt, egy ösvény sem volt rajta, s egy öregasszony őrizte azt, mankójára támaszkodva.

— Add ide mankódat kedvesem, hogy másszam meg a hegyet.

— Ha cserébe adod hajadat, akkor igen.

S az anya habozás nélkül lecsavarta szép, arany haját, s oda adta.

Végre megérkezett a Menyország kapujához. A kaput egy öreg ember őrizte, s ez sem engedte be a szegény anyát anélkül, hogy ne kérjen valamit.

„Add nekem fogaidat, ha be akarsz jutni.”

Az édesanya nagy örömben, hogy beérkezett a menyországba, s végre magához szedte gyermekét, sietve adta oda összes fogait.

Kinyílt a menyország kapuja, s ő egy láthatatlan, szép pázsitot látott maga előtt, le, tele pompázó virágokkal. Az öregember pedig mondta:

„Mindegyik virág egy-egy lélek, s ezek között van a te leánykád is, de vigyázz, nehogy mást tépj le helyette, mert akkor örökre elveszted.”

De anyai szíve egyenesen leánykájára lebegett. Már-már le akarta szakítani a pázsitot, mikor megjelent a Halál s kérdezte:

— Mit akarsz?

— Visszaveszem gyermekemet, akit Te elraboltál.

— Elviheted, — mondta a Halál; de először jöjj velem a Boldogság-Kutjához, hogy láthasd a sorsát, mely reá vár a földön.

Az édesanya sietett, hogy becézőhöz Boldogság-Kutjába, — de megrögzött attól, mit ott látott. Milyen sok szenvedés és fájdalom az, amely leánykájára várt volna a földön. Átérezte mindent, elfelejtette minden hézségét-baját, mely utjába érte, s mondta:

— „Jobb itt a Menyország-pázsitján, mint ott a szenvedések földjén!”

S elindult visszafelé, egyedül, s megállt, hogy leánykáját a Menyországba hagyta.

Sándor bácsi postája

Sackó. Végzetlenül sajnálom, hogy nem merhettem meg. Sajnos, csak kilenc óráig tartott be az autó, s akkorra már a kis madár elrepült. Multkor nagyon kedves leveledre merem volna élő szóval válaszolni, no meg a ígért székfűt a gomblyukamba tűzni. Erre nem remélem, sor kerül. Elárulom, hogy a fehérvörös a kedvencem. A küldött dolgokban meg visszatükrözik a te édes fiatal és naiv lelke. Különben is inkább tárgyánál fogva ifjúság lapba való. De azért ne csüggedj, íj tovább, hiszen ez olyan sok örömmek a kuforján. Danko Lajos és Piroška. Nagyon örültem leveleteknek. Bizony sok rossz tanuló gyerek lehetne példát rólad kedves kis Lajikám, aki balkezessel, mert másik kezét békán, olyan kedves gömbölyű betűket tudsz írni. Bátorság kis fiam, te félkézzel is egész ember leszel. Neked pedig Piroškám, azt üzenem, hogy nagyon szeretlek, Lajikát, s légy igazi pajtása és jó testvére továbbra is. Sajnos, kívánságokat, hogy az egész ujság csak gyermekvilágból álljon, nem teljesíthetem. Csókollak mindkettőtöket. Piroška. Ne busulj, a jövő számban lesznek rejtvények, törheted rajta icurka fejedet Piroškám. Treiszter Klári. No látod, hogy olyan egyszerű ajándékkal mint egy cserép virág, milyen örömet szerezteél jó anyukádnak születésnapjára. Tanuld meg drága kis leányom, hogy az életben az a legnagyobb és legdrágább ajándék, — bármilyen csekély is legyen értéke, — amit igaz szívből, szeretettel adunk.

Középiskolai, polgári összevont magánvizsgákra és

érettségire

a legjobb sikerrel készít elő GÁLGÓCZY tanintézet Budapest, Mária Terézia tér három

Automobil-hűtőket

szakszerűen és gyorsan

VICTORIA

2982

villanyerőre berendezett autóműhely
készít, Brassó, Katona-kórház-utca 4

Ne utazzon

mielőtt meg nem vásárolta a „Her-
mes” vasúti menetrendkönyv IX-ik
nyári kiadását, mely három nyelven
ismerteti meg Önnel a CFR. új uta-
zási szabályait, menetjegyek, bérle-
tek, személypodgyász díjait stb. stb.
Mindenütt kapható. Ára csak 50 lej.

6337-8

Cigányzene

Cca. 8 tagból álló jó cigányzenekar

fürdőhelyre kerestetik.

Ajánlatok igények megjelölésével a köv.
címe intézendők: FÜRDŐIGAZGATÓSÁG
STEIERDORF, Județul CARAȘ.

Industria Lemnului,

DOR & Co. R. - T. Vasut-utca 41 sz.

termét újból megkezd. Első kézből
állít legjutányosabb árakban min-
denemű puha-, kemény- és tűzifát
detailban is.

08-5

„Gewaert”

Fotók,
Lemerek,
Papír!

Eddigi üzletfeleink díjtalan próbákat kapnak!

Egyebek vásárlásánál

10% engedmény!

Ujonnán felszerelt raktár!

C. ILLYÉS, optikus

BRASSÓ, Kapu-utca.

2986

AUTOMOBILOK

új és használt, bármilyen védjegyjű
állandó nagy választékban.**Vétel - Eladás - Csere**A közismert amerikai 6 hengeres, 4
kerékfés, 2000 kgr. teherbírású**„REO”**

teherautók vezérképviselője.

„GIRONI” autogarázs, București
Str. Grigore Alexandrescu 59.

2498

„Punkt-Roller”

Nyakon
ValonHason
Csomón

Combon

Lábszáron

Bokán

Nők és férfiak ezrei
csak egyes helyeken
hájósodnak el. Pé-
ldául csipő, combon,
hokán stb. Ma már
Önök is módjában
áll felesleges hájtö-
megeitől megszaba-
dulni, ha a zsenális
találmányt, a „Punkt-
Roller”-t használja. A hár-
a renyhe vérkeringés követke-
ztében képződik. A „Punkt-
Roller” gyöngéd, de annál be-
hatóbb szívóhatása által az
elhájasodott testrészen ter-
mészetes vérkeringést idéz
elő. A Punkt-Roller szívóha-
tása a forgómozgás követke-
ztében fokozódik, miáltal a
zsírrétegek feloldódnak és a
vérkeringés munkája meg-
könnyebbül. A gimnasztika-
val, mely ugyanezen a célt
akarja szolgálni, nem érhető
el a kívánt testrészen a zsí-
rétegek eltüntetésére. A Punkt-
Roller azonban mindig a ki-
vánt testrészen fejti ki hatá-
sát. Használat után a Punkt-
Rollerezett testrészen meleg

és élénk érzés támad és azonnal észlelhető, hogy a
vérkeringés munkája a felesleges hájtömegeket kivá-
lasztja 5 percnél használat után
több mint két órán keresztül ész-
lelhető a Punkt-Roller hatása. Ön
megfigyelheti, hogy a Punkt-Roller
használatával mellett csipője, melle-
combja, lábszára, bokája napról-
napra karcsúbbá válik. Vegyen ma-
gának azonnal egy Punkt-Rollert
és ügyeljen a védjegyre „Pont a
homlokán”, mert hamisítványok
vannak forgalomban és ne fogad-
jon el silány utánszöveteket. A Punkt-
Roller 825 lej, kettős Punkt-Roller
1000 lej.

KRAFT & HERBERT, Brassó. 103

Autóhűtőkben, radiátorokban

BOKIS neve márkaUjonnán készít és szakszerűen javít garancia mellett a leg-
rövidebb idő alatt, specialisan berendezett hűtőüzemében**Brassó, Hosszu-u. 14 sz.**

Kérem a címre figyelni!

2879

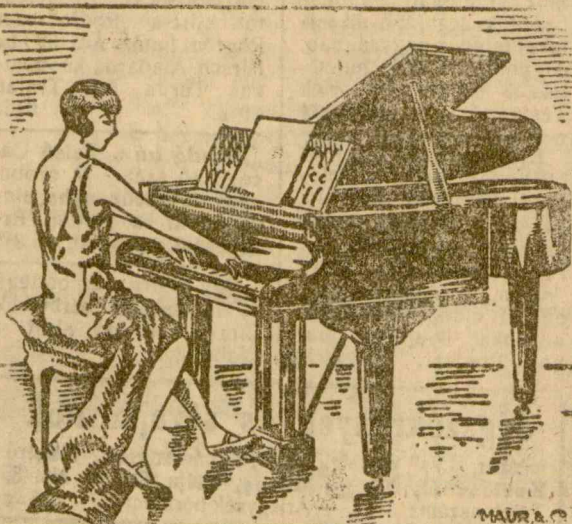
»TECHIRGHIOL«

»Aurora« Villa

a tenger partján, az Eforia-fürdő mellett. Meg-
nyílik június 1-én. — Szobák előjegyezhetők a**Societatea „Techirghiolul”-nál,**
București, Str. Paris 4.

2869

Zongoravétel bizalom dolga

MAUR & C.

A LAUBERGER és GLOSSzongorák elsőrangúak és világhírnévre örvendenek. Kö-
nyvetmes havi részletek. — Raktár Nagyrománia részére
București, Calea Victoriei 77.

Az üzlet átépítése folytán előállott helyszűke miatt. kivételesen

10% engedmény**Orendi M. Tsa.**
szőnyegház.

Bejárat az udvarban

2983

W. D. „HANOMAG”

28-32 lóerős traktor benzin, petroleum és nyersolajüzemre
Bosch magnesyújtással, beépí-
tett regulátorral és szíjtárcsával, **háromvasu ekével.****Eredeti M.A.V. gólyóscsapágyas**
cséplőgéppel lóhereteszítő készülékek hosszule-
járati fizetési feltételek mellett kaphatók azonnali szállításra**„INDUSTRIA” Kereskedelmi- és Ipari R. T.**
TIMIȘOARA IV., Str. I. C. Brătianu 3. (Uri-utca)
Táviratok: Industria. Telefon 9-14-Arjegyzők
ingyen és
bérmentve!

2972

Az okos szőlőtermelő nemcsak
az első, hanem az összes
permetezést a bevált**NOSPRASEN-NAL**(permetező szer a peronospora, szőlő-
moly és ilonka egyszeri leküzdésére)**végzi.****ROMANIL S. A.**

TIMIȘOARA, Palatul Banatcan.

Kapható az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület, valamint a Barca-
sági egyesület valamennyi áruházaiban és géposztályában, C.
Knopi Brașov, Arucasarnok Bistrița, Albert Bock Brad, Josef Baumann
Sebes-Alba, Peter Sili Cismădie és Droghda Fekete Tárgul-Mureș.

iskola Alapítvány - Koltzsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pt. Școală - BCU Cluj

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor ára: 6 lei. - Vestagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei. Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdezősködésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmult hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Szivógázmotorok tatuzeléssel, nyersolaj, benzínmotorok, cséplőgarnitúrák, cséplőszekrények Fordson tractorok, malmok, kombinált gabonatisztítók, legújabb sikszitákat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Tesivérek Iemesvár. 2934

Erdő, legjobb tölgy és bükk, 352 hold területen eöböl 32 hold kaszáló, 20 km. távolságra, országút, legközelebbi C. F. K. állomáshoz, fővonalon, földtulajdonnal együtt eladó. Felvilágosításokat nyújt M. Manole, Predeal. 6033

Jégszekrények és söraparátok

mészárosok, vendéglősök és háztartások részére Kertészról, Târgu-Mureș, Piața Calvin No. 3. Telefonszám: 3-14. — Árjegyzék bérmentve. 2880-3

Prima fehér gyapjúfonalat szőnyegkészítésre minden tételben szállítok, kívánatra minták küldök. Binder Oszkár Csnádie 6730

Eladó üzembépes 2 járatu 26 HP. szivógázmotor-malom 150.00 L.-ért azonnal szállítható. Tóth József Hunedoara, Kalán. 675

Eladom Zsidván az állomással szemben levő hazamat, kitűnő faraktárnak. Magyar, kádár-mester. E 1282

SCHULHOF

EMILNÉ

Scoală și atelier de țesut „Orient”
ORADEA
Str. Episc. Clorogariu 14.

A legszebb perzsa szőnyegek, különböző fonalak, selyem-perzsák, minták és szövőkellékek legjobb beszerzési forrása. ☺☺☺☺☺

Videki megrendelések utánvétel gyorsan és pontosan eszközölhetnek.

Egy jókarban levő hat cement vagy mész homok téglaverő-gép eladó. Zetia, jud Odorheiu. Szállító Imre. E 1279

Kellemetlen hajszálak kiirtása

ránccok, szeplők, pattanások, radikális arc-hámlasztás, massage, összes szépséghibák szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet.

„Stella” kozmetikai intézet, Kapu-u. 44.

Szalámi, sonka Szalámi kg.-ként 170— lei. sonka kg.-ként 84— lei. Szállítok posta fordultával. Árjegyzék küldök kérésükre. Kleverkausz, szalámi-gyár, Brassó. 6209

Hajszálakat gyökerestől kiirtó „Radio”-szer Rőgtöni hatás. Ára 30 L. Hirsch Aladárné kozmetikus Turda. Str. Traian 51-a. 6761

Eladó ház. Felső Căcova 16 sz. 6 szoba, konyha, mosókonyha, pincse, udvar és kerttel. Érdeklődni ugyanott. 810

Egy jótorgalmu bodega és restaurant bérbeadó. Cim E 1242 sz. alatt a kiadóban.

Fola községben olcsó magyar könyvek kaphatók. Cim a községházán. E 1284

Kis családiház centrumban 270 ezer lejért eladó. Építőknek Bolonyában kaphatók Mercur Virág-sor 12. E 1277

Két darab tölgyfalépcső karfával öt méter hosszban eladó Kut-utca 18. E 1276

Eladó egy pár gerle kalitkával együtt Kőbánya-u. 11. E 1274

Eladó jókarban levő három szekér, kocsi Kuttir Ferenc kereskedőnél Nagyajtán. E 1273

Kirándulóknak megrendelésre 15 Lelért szállított sört a Ragadóba Bácsbácsi a Derestyei utról. E 1272

Egy Orient Michl motorkerékpár eladó 10.000 Lelért. Bővebb felvilágosítással szolgál Szarvas Imre Brassó, Hosszu-utca 41 sz. 6e50

Gőzlokomobil, Garett-féle angol gyártmány, 8 HP, 10 légkönyomással teljesen üzembépes, fa, szén és olajfűtésre berendezve, olcsón eladó. Csak személyes tárgyalás. Barsavia Brasov, Vasut-utca 58-a. 6831

Dynamók 110 volt 60 és 80 ampére, közlömvek, szíjak és kapcsolótábla, olcsón eladók. Barsavia Brassó, Vasut-utca 58-a. 6e53

Fenyő, gőzölt bükk fűrészelt áru, valamint minden építéshez szükséges anyag, ugymint elsőosztályu géptégla, fedőcserép, nád, állandóan kapható. — Hasábos

bükk tűzifa

azonnali vagy őszi szállításra megrendelhető:

SIPOS & COMP.

cégnél Brassó, Raktárház-utca 8/3 szám. (vasuti sínek mellett) 1036

Vasmegmunkáló-gépek. 90 centiméteres esztérta, fejesztérta, shapling hídgyágófűrés, satuk, kovácsműhelyberendezés, stb. olcsón eladók. Csak személyes tárgyalás. Barsavia Brasov, Vasut utca 58-a. 6852

POLOSKA-IRTO SZER

Biztos hatású. Üvegje 5 lej és posta. Kapható Dameter gyógyszeráránban Cluj, Col. Moșilor 2.

Eladó egy 4 HP. Hoffer cséplőgarnitúra 900-as, Boda Dénesnél Bőllőn. Háromszékmegye. 6824

Cséplőgarnitúrák 8 HP. Hoffer teljes gyűrés és MAV. gyártmányu újabb típusu kitűnő karban. Magánjáró garnitúrák kedvező árban eladók. Új rekordező és szalmazázótengelyek raktáron. Hercules gépműhely Timișoara, Iosefin-Nap-utca 7 sz. Telefon 7-24 6856

Gyenge férfiaknak

válaszbélyeg ajánlott levélben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvemet. Cim: „Patent 601” Cluj (Kolozsvár) 1 sz. postafiók

Eladó ház. Baróton a volt „Korona szálloda” egyemeletes épülete 1928 június 28 án délelőtt 10 órakor önkéntes árverésen eladatik. Az árverés Dr. Fábán László baróti ügyvéd irodájában fog megtartatni, a hol minden további felvilágosítást akár szóban, akár levélben megadnak. 6857

Házgondnoknál bizalmi állást keres lakásért volt hivatalnok Brassóban. Cim E 1275 szám alatt a kiadóhivatalban.

Vegyes

Egy fizethetőség műhellyel együtt kiadó. Árvaház-u 11. 6e02

Német nevelőnőt keresek, aki románul is beszél, két kislány mellé. Cim E 1233 sz. alatt a kiadóban

Dipomás zenész kéri biztos jövedelmű felöltés pályázati baba: „Nvár” jellegű

Kiadó egy hárombás konyhas lakás lannya, szép kerttel szufalu 23 sz. alatt 6000 Törökös 3 alatt.

Villa Sorrento Elsőrangú pensió, berendezéssel. Tel. látás júniusban 190 július és augusztusban 250 Leitől felfelé.

Eladó:

35/40 HP gőzgép lépcsősrostell és egy kavics osztályozó henger Cim 5889 szám alatt a kiadóban.

Pathé Frères Paris

Romániában alapítottolt 1908-ban, București,

Calea Victoriei 10

Értesíti a moztulajdonos urakat, hogy a tőzárán állandóan kaphatók: „Pathé” mozikészülékek, utolsó model — Eredeti „Pathé” alkatrészek és bármilyen márkájú alkatrészek. Bármilyen rendeltetéshez való szénrudak, elsőrendű nőség gazdaságos használat. Speciális javító üzem. egyetlen romániai moztulajdonos, ahol bármilyen márkájú gépet gyorsan és teljes szakavatottsággal javítanak. Direkt szétküldés az egész országban.

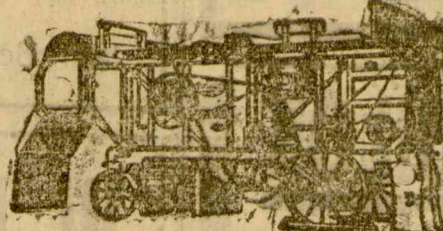
Felhívjuk a moztulajdonos urakat, hogy a tőzárán állandóan kaphatók: „Pathé” mozikészülékek, utolsó model — Eredeti „Pathé” alkatrészek és bármilyen márkájú alkatrészek. Bármilyen rendeltetéshez való szénrudak, elsőrendű nőség gazdaságos használat. Speciális javító üzem. egyetlen romániai moztulajdonos, ahol bármilyen márkájú gépet gyorsan és teljes szakavatottsággal javítanak. Direkt szétküldés az egész országban.

Óvakodjanak utánzatoktól!

Cséplőgépek

minden nagyságban

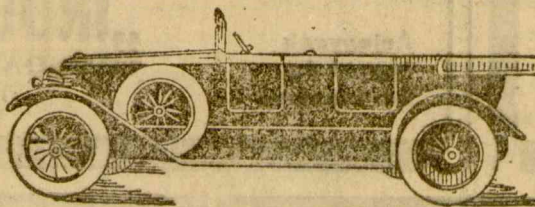
Wichterle és Kovarik Gépgyár kizárólagos képviselője!

Hart Parr petroleumtraktorok 24 és 36 lóerős nagyságban

Benzinokomoblok, Motorfűrészek, Dzemgépek Motorok már 1 1/2 lóerőtől kezdve olcsó árban raktárról szállíthatók!

Ajánlattal és árjegyzékkel Fehér Miklós Gépgyár R. T. díjmentesen szolgál: bizományi irodakata Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 26 szám. Részletfizetési kedvezmény. Kérje 4. számú árjegyzékünket.

FIAT

509 Mod

520 Mod

az idei MONTE CARLOI csillagverseny győztese.

legújabb 6 hengeres, 50 illéses turakocsi.

Képviselet Brassó, Fogaras, Nagy- és Kisküküllő, Maros, Udvarhely, Csik- és Háromszékmegyék részére:

SCHIEL Testvérek R. T., Brassó.